

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กฎกระทรวง (พ.ศ.2537), ออกตามความในพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่อง
ทางอาญา พ.ศ.2535 (8 กุมภาพันธ์ 2537) : 1-7.

กรมตำรวจ. แผนป้องกันปราบปรามยาเสพติด. กรุงเทพมหานคร : กองบัญชาการตำรวจ
ปราบปรามยาเสพติด, 2540.

กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด. เอกสารประกอบการขอรับการสนับสนุนงบประมาณ
เป็นกรณีพิเศษ. กรุงเทพมหานคร : กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด, 2540.

กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด. เอกสารประกอบการบรรยายสรุป. กรุงเทพมหานคร :
กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด, 2540. (เนื่องในโอกาส ฯพณฯ รัฐมนตรีช่วย
ว่าการกระทรวงมหาดไทย ร้อยตำรวจเอก เฉลิม อยู่บำรุง มาตรวจเยี่ยมกองบัญชาการ
ตำรวจปราบปรามยาเสพติด 27 ธ.ค.2539).

กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด. ยาบ้า ยาอี อันตราย. กรุงเทพมหานคร : กองบัญชาการ
ตำรวจปราบปรามยาเสพติด, 2540.

กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด. แบบรายงานบุคคลต่างด้าวที่ถูกจับกุมคดียาเสพติด
บก.สต.บช.ปส. ประจำปี 2540. กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด, 2541.

กองวิเคราะห์วัตถุเสพติด กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์, กระทรวงสาธารณสุข. สถานการณ์ยาบ้า
ในสถานศึกษา (ตุลาคม 2538 - กุมภาพันธ์ 2539). กรุงเทพมหานคร : กองวิเคราะห์
วัตถุเสพติด, 2540.

ไกรสุข ตินตุง. นโยบายการปราบปรามยาเสพติด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

“ชุมช่ายยาบ้าภาคเหนือ ไทยใหญ่-ไทยแลนด์-วัง-มั่ง ร่วมขบวนการค้าฐานพม่า-ลาว.” เดอะ เนชั่น
รายสัปดาห์ (2 กันยายน 2541).

ข้อมูลนโยบายไทยต่อพม่าจากกรมองค์การระหว่างประเทศ กองสังคม กระทรวงการต่างประเทศ,
2542. (อัคราเนา)

ข้อมูลจาก ป.ป.ส. ในหัวข้อ “ข้อมูลยาเสพติดไทย - สหรัฐอเมริกา.” 2533. (เอกสาร ไม้ตีพิมพ์
เผยแพร่)

ข้อมูลจาก ป.ป.ศ. ในหัวข้อ “นโยบายของสหรัฐอเมริกาในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.”
2540. (เอกสารไม่ตีพิมพ์เผยแพร่)

ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับสหรัฐอเมริกาในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.
สำนักงาน ป.ป.ศ., มกราคม 2540. (เอกสารไม่ตีพิมพ์เผยแพร่)

คณะกรรมการปราบปรามยาเสพติดให้โทษ วังปารุสกวัน. การอบรมเกี่ยวกับการควบคุม
ยาเสพติดให้โทษโดยคณะผู้เชี่ยวชาญสหประชาชาติ (UN Regional Training and
Consultative Course on Narcotics Control). พระนคร : โรงพิมพ์ตำรวจ, 2514.

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 141/2541 ลงวันที่ 19 สิงหาคม 2541 เรื่อง นโยบายดำเนินงาน
ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (อัคราเนา)

จิรจักษ์ พรหมโมบล. ปัจจัยทางสังคมที่มีความสัมพันธ์กับการกลับมาเสพยาเสพติดให้โทษ : ศึกษา
เปรียบเทียบเฉพาะกรณีผู้ต้องขังในเรือนจำทัณฑสถานบำบัดพิเศษบางเขน กรุงเทพฯ
มหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาพัฒนาสังคม บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530.

เฉลิม นพเก้า. การส่งผู้ร้ายข้ามแดนในกรณีความผิดเกี่ยวกับอากาศยาน. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

ชวลิต ขอดคนฉิม และคนอื่น ๆ. รายงานการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ของกรณีศึกษาเสพติดกับการก่อ
อาชญากรรม. กรุงเทพมหานคร : สำนักงาน ป.ป.ศ., 2534.

รัชชอนันต์ สมุทวณิช และ กุศมา สนิทวงศ์ ณ อยุธยา. สิ่งแวดล้อมกับความมั่นคง : ความมั่นคงของ
รัฐกับความไม่มั่นคงของราษฎร. สถาบันศึกษาความมั่นคงและนานาชาติ คณะรัฐศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : บริษัท พี เพรส จำกัด, 2535.

ชาคริต ทองศรีชุม. “ขบวนการปฏิวัติ ยาเสพติด และสงคราม 1. วิกฤตการณ์บนคอบสามเส้า.” เดอะ
เนชั่น รายสัปดาห์ (2 ตุลาคม 2541).

ชาคริต ทองศรีชุม. “ขบวนการปฏิวัติ ยาเสพติด และสงคราม 2. ถอดสลักสงคราม.” เดอะ เนชั่น
รายสัปดาห์ (8 ตุลาคม 2541).

ชาคริต ทองศรีชุม. “ขบวนการปฏิวัติ ยาเสพติด และสงคราม 3. ขบวนการปฏิวัติร้ายกับยาเสพติด.”
เดอะ เนชั่นรายสัปดาห์ (15 ตุลาคม 2541).

ชาคริต ทองศรีชุม. “ขบวนการปฏิวัติ ยาเสพติด และสงคราม 4. ยุทธศาสตร์ใหม่ของ UWSA..”
เดอะ เนชั่นรายสัปดาห์ (22 ตุลาคม 2541).

ชาคริต ทองศรีชุม. “ขบวนการปฏิวัติ ยาเสพติด และสงคราม 10. มาเฟียยาเสพติดกับธุรกิจฟอกเงิน
ในพม่า.” เดอะ เนชั่น รายสัปดาห์ (3 ธันวาคม 2541).

ชาญคณิต ก.สุริยเมธย์, จวน ไชยสุวรรณ, นก พัฒนะพันธ์ และ ศรีสมบัติ บุญเมือง. ปัจจัยที่มีผลต่อการศึกษาเพศศึกษาของวัยรุ่น. รายงานการวิจัยสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ, 2529.

ชาติชาย ตูทธิกลม. ผู้อำนวยการสำนักปราบปรามยาเสพติด กองปราบปรามยาเสพติด สำนักงานป.ป.ต.. สัมภาษณ์, 15 กรกฎาคม 2542.

“เชษฐา ผิกงานปราบยาเสพติด.” ไทยโพสต์ (23 ตุลาคม 2541).

เชิดพันธุ์ วิจารณ์. หลักในการพิจารณาและแบบพิธีในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสหรัฐอเมริกา พ.ศ. 2533. คุตพหุ 42 (ตุลาคม-ธันวาคม 2538) : 67-84.

“ทวียมสหรัฐอเมริกา ชีพื้นที่ปลูกฝิ่นลด แต่ยาบ้ายังท่วมตามเหลี่ยมทองคำ.” ผู้จัดการ (10 กุมภาพันธ์ 2542).

คุณหญิง อารยวุฒิ, พันตำรวจโท. รองผู้กำกับการ 4 กองบังคับการตำรวจปราบปรามยาเสพติด 1 กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด. เชียงใหม่. สัมภาษณ์, 21 กรกฎาคม 2542.

ตำรวจภูธร 1, กองบัญชาการ. เอกสารประกอบการฝึกอบรมและสัมมนาเจ้าหน้าที่ปราบปรามยาเสพติดให้โทษ. กองบัญชาการตำรวจภูธร 1, 2530.

ตำรวจภูธร 6, กองบังคับการ. การพัฒนาการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในหน้าที่ของตำรวจ. เอกสารวิจัยกองบังคับการตำรวจนครบาล 6, 2521.

ตำรวจปราบปรามยาเสพติด, กองบัญชาการ, เอกสารประกอบการขอรับกรณีสนับสนุนงบประมาณเป็นกรณีพิเศษ, กรุงเทพฯ : กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด, 2540.

ตำรวจสากล, กองกำกับการ. การส่งผู้ร้ายข้ามแดน. กรุงเทพมหานคร : กองกำกับการตำรวจสากล, 2540. (อัคราเนา)

ไตรรัตน์ สุนทรประภัสสร. “มาด้านยาเสพติดกันเถอะ.” เดลินิวส์ (16 มิถุนายน 2541).

“ถกร่วมแก้ปัญหายาเสพติดไทย-พม่า เน้นเรื่องยาเสพติด-การปะทะกันของประมงติดอาวุธ.” มติชน (22 มีนาคม 2542).

“ถก 3 ประเทศตามเหลี่ยมทองคำ.” ข่าวสด (23 กุมภาพันธ์ 2541).

ทวีเกียรติ มินะกะนิษฐ์. รวมกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีอาญา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2538.

“ไทย-พม่า ยึดคัตดินแดนนักประทุรอบใหม่ฝั่งย่างกุ้ง.” ผู้จัดการ (18 มีนาคม 2542).

“ไทย-ลาว-พม่า ถกปราบยา.” มติชน (24 เมษายน 2542).

ธรรมบุญ พันเคลียว. ปัญหาการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้.

เอกสารวิจัยสถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ กองบัญชาการตำรวจ กรมตำรวจ, 2535.

“นายพล – นักการเมือง พันบึงรอน พล.อ.เชษฐา ประสานพม่าเปิดทางหนี.” กรุงเทพธุรกิจ

(23 ตุลาคม 2541).

เบอร์มา อิชู. “การก่อเกิด...ยาเสพติดในพม่า.” สายใยไทย – พม่า บนวิถีทางแห่งประชาชน

2 (มีนาคม 2542) : 2.

ป.ป.ส.. ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและประเทศสหรัฐอเมริกาในการป้องกันและ

ปราบปรามยาเสพติด, 2533. (เอกสาร ไม้ตีพิมพ์เผยแพร่)

ประสพตุง บุญเดช. การตั้งผู้ร้ายข้ามแดน. บทวิจัยคดี 48 (ธันวาคม 2535) : 117-139.

ปราบปรามยาเสพติด, กอง. รายงานสรุปผลการปราบปรามยาเสพติดทั่วประเทศ ประจำปี พ.ศ.

2538. กองปราบปรามยาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส. สำนักงานกรมตำรวจ, 2539.

“ป.เปิดโหมล้อมจับตัวศาลส่งเข้าคุกทันที.” ไทยโพสต์เนชั่น (11-12 กุมภาพันธ์ 2538).

“เปิดเส้นทางขนยาเสพติดภาคเหนือ.” กรุงเทพธุรกิจ (13 เมษายน 2542).

“เปิดเส้นทางลำเลียงยาเสพติด.” กรุงเทพธุรกิจ (3 พฤศจิกายน 2541).

“เปิดเอกสารลับ ป.ป.ส. ทะลวงเครือข่าย ยาบ้า สถานการณ์ถึงขั้นวิกฤต,” มติชน (13 สิงหาคม 2541).

แผนกรมตำรวจแม่บท ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2540-2544). สำนักงานแผนงานและงบประมาณ กรมตำรวจ

(30 กันยายน 2539) : 126-136.

แผนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (พ.ศ.2530-2534), (พ.ศ.2535-2539), (พ.ศ.2540-2544).

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.

พงศ์ธร บุญอารีย์. ปัญหาการก่อการร้ายระหว่างประเทศ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท

วิทยาศาสตรบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

พงษ์พัฒน์ ฉายาพันธ์, พันตำรวจโท. รองผู้กำกับการป้องกันปราบปราม สถานีตำรวจภูธรอำเภอ

เฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช. สัมภาษณ์, 13 กรกฎาคม 2542.

“พม่าปฏิเสธกร้าวไม่มอบตัวขุนส่าให้สหรัฐฯ.” เดลินิวส์ (5 มิถุนายน 2541).

“พม่าอ่อนไหวโลกร่วมใจปราบยาเสพติด.” มติชน (23 กุมภาพันธ์ 2542).

“พม่าเรียกร้องประชุมตำรวจสากลช่วยเสริมสถานภาพ.” กรุงเทพธุรกิจ (27 กุมภาพันธ์ 2542).

“พม่าโชว์ผลงานปราบยาเสพติด.” กรุงเทพธุรกิจ (28 มกราคม 2541).

พอนด์ พันธุ์ศรี. “อดีต... ปัจจุบัน... ความเชื่อมั่นของ ป.ป.ส..” วารสารสำนักงานป.ป.ส.

4 (มีนาคม-สิงหาคม 2530).

- พรชัย คำนวิวัฒน์. หลักเกณฑ์บางประการในการให้ความช่วยเหลือตามพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ.2535. วารสารนิติศาสตร์ 25 (มิถุนายน 2538) : 283-291.
- พรชัย คำนวิวัฒน์. การส่งคนชาติข้ามแดนตามกฎหมายส่งผู้ร้ายข้ามแดน. อุทพท 42 (ตุลาคม-ธันวาคม 2538) : 52-66.
- พรพิมล ดรีโซติ. "พม่าและยาเสพติด มุมมองทางประวัติศาสตร์." มติชน (23 กุมภาพันธ์ 2542).
- พรพิมล ดรีโซติ และคณะ. การศึกษาความร่วมมือในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในประเทศไทย ถาวร พม่า จีน กัมพูชา และเวียดนาม. รายงานการวิจัยเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2542.
- พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522. ราชกิจจานุเบกษา 96/63 (27 เมษายน 2522) : 4-33.
- พิเชิร คุระทอง. 108 วิธีฟอกเงินโจรสลัดนอก. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติชน, 2539.
- เพิ่มพงษ์ เขาวลิต. "สิบปี ของสำนักงาน ป.ป.ส.." วารสารสำนักงาน ป.ป.ส. 4 (มีนาคม-สิงหาคม 2530) : 7-8.
- เฟรนด์แมน, ทอเรนซ์. เอ็ม. The O.J.Simpson Trial and Its Impacts on The American Criminal Justice. แปลโดย ชาญเชาวน์ ไชยานุกิจ และ สมใจ เกษรศิริเจริญ. ในคำบรรยายพิเศษ, 9 มกราคม 2539 ณ อาคารสำนักงานอัยการสูงสุด กรุงเทพมหานคร.
- มหาดไทย, กระทรวง. แผนปฏิบัติการในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ประจำปี 2527. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงมหาดไทย, 2538.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. สาขาวิชารัฐศาสตร์. ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับต่างประเทศ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2537.
- "มะกันทุ่ม 160 ล้าน ตำรวจ 4 แสน จับตามาเฟี้ยผงขาวอยู่ในไทย." มติชน (5 มิถุนายน 2541).
- รัฐ จำเคิมเผด็จศึก. ปัญหาการส่งคนชาติข้ามแดนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- รายงานผลการศึกษาของคณะอนุกรรมการดำเนินโครงการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างไทย-พม่า ในศตวรรษที่ 21. คณะกรรมาธิการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร, 2540.
- รายงานสถิติและสถานการณ์ยาเสพติดประเทศไทย ปี 2535-2536. สำนักงาน ป.ป.ส. สำนักงานก-รัฐมนตรี. บริษัทพรกานด์พับลิเคชัน จำกัด, 2537.
- "ดูแงชมอาจผลักคั้นพม่นข้าอาเขียนเพื่อขจัดยาเสพติดท่วมสหรัฐ." ผู้จัดกร (9 กรกฎาคม 2540).

วิลเลียม แอล แบรดลีย์ และ จูดิธ ซินวอร์ธ. เส้นทางมหาอำนาจ เอกสารด้านนโยบายต่างประเทศ
อเมริกาต่อเอเชีย. แปลโดย วริยา ศ. ซินวอร์ธ. บริษัทพิมพ์ดูตา จำกัด, 2535.

วิเชียร เจนสวัสดิ์ชัย. การตั้งผู้ร้ายข้ามแดน. วารสารกฎหมาย 2 (พฤษภาคม 2519) : 39-48.

ศูนย์ข้อมูลอินโดจีน. "อเมริกาตั้งรางวัล 80 ล้านบาท ชี้นำว่าแดง."

ผู้จัดการ (5 มิถุนายน 2541).

ศูนย์อินโดจีน. "เห็นตำรวจไทยทำลายเฮโรอีน ถมุนขุนตำพาทวกคักขุ่มโงมตี." ผู้จัดการ (28
พฤศจิกายน 2540).

ศกัปป่าวาศ. "เปิดบัญชีดำ คีออี.สหรัฐ." ข่าวสด (5 พฤษภาคม 2537) : 26.

สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์. สถานการณ์ยาเสพติดและการลด
ความต้องการยาเสพติดในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร 2538.

สมโชค สวัสดิ์ศิริรักษ์. ความสัมพันธ์ระหว่าง ไทย-พม่า-กะเหรี่ยง. สำนักงานกองทุนสนับสนุน
การวิจัย : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540.

สมปอง สุจริตกุล. ข้อคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับปัญหากฎหมายข้ามแดน. วารสารกฎหมาย 14
(ธันวาคม 2536) : 12-22.

สมพงษ์ ชูมาก. ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศยุคปัจจุบัน (ทศวรรษ 1990 และแนวโน้ม).
กรุงเทพมหานคร, 2540.

สรสิทธิ์ แสงประเสริฐ. การพัฒนากลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหากลักลอบปลูกพืชเสพติด(ฝิ่น)
ในเขตภาคเหนือของประเทศไทย. เอกสารวิจัยหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร
ภาครัฐร่วมเอกชน รุ่นที่ 7 วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2538.

สำนักงาน ป.ป.ส.. รายงานการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในประเทศไทย ประจำปี 2534.
กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี, 2535.

สำนักงาน ป.ป.ส.. วารสารสำนักงาน ป.ป.ส. 9 (มีนาคม 2535-สิงหาคม 2535) : 25-28.

สำนักนโยบายและแผน. รายงานการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในประเทศไทย ประจำปี
งบประมาณ 2537. สำนักงาน ป.ป.ส., 2540.

สุชาติ ไตรประสิทธิ์. ความร่วมมือระหว่างประเทศทางอาญากับความมั่นคงแห่งชาติ. เอกสาร
วิจัยหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 33 วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2534.

สุชาติ ไตรประสิทธิ์. เอกสารหลักฐานในการขอตั้งผู้ร้ายข้ามแดน. ตราธรรมย์ 43 (กุมภาพันธ์
2529) : 110-113.

สุทธิชัย จิตรวาณิช. กฎหมายเกี่ยวกับการฟอกเงินของประเทศสหรัฐอเมริกา. กฎหมาย 42
(ตุลาคม-ธันวาคม 2538) : 151-155.

- ศุภัตรา สุภาพ. ปัญหาสังคม. กรุงเทพมหานคร : แผนกสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะ
รัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- สุภาภรณ์ คุรุาเมือง. ความสัมพันธ์ไทย-พม่า ภายใต้นโยบายความสัมพันธไมตรีเชิงสร้างสรรค์.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง คณะรัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.
- สุรัตน์ อรุณฤกษ์ถวิล, พันตำรวจโท. รองผู้กำกับการ กองบังคับการสอบสวน กองบัญชาการ
ตำรวจปราบปรามยาเสพติด. สัมภาษณ์, 14-15 กรกฎาคม 2542.
- "หน่วยงานซึ่งรับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสหรัฐอเมริกา และ
ประสานงานอย่างใกล้ชิดกับรัฐบาลไทย." ป.ป.ส., 2533. (เอกสารไม่ตีพิมพ์เผยแพร่)
- "หม่อง คุชอีก 15 ปี ปลดออกยาเสพติด." มติชน (26 กุมภาพันธ์ 2542).
- "หลวงพ่อดีเจิญผู้นำมิ่งถ้ากระบอ." ไทยโพสต์ (7 พฤษภาคม 2542).
- "หวิง จีหม่าล่าวันแดงตัวการค้ายา." เดลินิวส์ (28 ตุลาคม 2541).
- "อ.ดร.ร่วมมะกันแดงข่าวชีวมือขวาขุนต้า." มติชน (1 เมษายน 2540).
- "อเมริกาตั้งรางวัล 80 ล้าน ชีเบาะแส ขุนต้า-ผู้นำวันแดง." ผู้จัดการ (5 มิถุนายน 2541).
- อัมมาร สยามวาลา และ ชัยยุทธ ปัญญาสวัสดิ์สุทธิ. บทบาทของการลักลอบค้ายาเสพติดใน
เศรษฐกิจไทย. วารสารเศรษฐศาสตร์ธรรมศาสตร์ 10 (มีนาคม 2535) : 5-40.
- อัลเฟรด, คัมเบ็ลดู, แม็กคอย. การเมืองและเสรีอินบนถนนสู่อ่านางสายเคียวกัน. แปลโดย
พิสิฐ วงศ์วัฒน์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ผู้จัดการ, 2537.
- อินทเดช พรพิรพาน. ผลกระทบจากผู้จับขังรถบรรทุกที่เสพแอมเฟตามีนที่มีต่อผู้บริโภคยาน
ทางหลวง. เอกสารวิจัยสถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ กองบัญชาการการศึกษา, 2535.
- อุคร วงษ์ทับทิม. "จากทำเนียบขาวถึงหัวเมือง ยุทธศาสตร์ใหม่ค้ายาเสพติด." ผู้จัดการ (14
มีนาคม 2538).
- อุคร วงษ์ทับทิม. "ทหารพม่าจับมือขุนต้าค้าเฮโรอิน นำเม็ดเงินที่ได้ไปซื้ออาวุธ." เดอะเนชั่น
รายสัปดาห์ (6 มิถุนายน 2540).
- เอกสารข้อมูลจาก ป.ป.ส., 2538. (เอกสารไม่ตีพิมพ์เผยแพร่)
- เอกสารข้อมูลจาก ป.ป.ส., 2541. (เอกสารไม่ตีพิมพ์เผยแพร่)
- เอกสารข้อมูลจากสภาความมั่นคงแห่งชาติ, 2542. (เอกสารไม่ตีพิมพ์เผยแพร่)
- เอกสารแนะนำ สำนักงาน ป.ป.ส.. สำนักงานกฤษฎมนตรี, 2541.
- เอกสาร ปศ.สัมพันธ์ กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด, 2542.
- "เฮโรอิน : ตามเหลี่ยมทองคำค่านานยาเสพติดที่ไม่มีวันตาย." มติชน (8 มิถุนายน 2540).

01111630004

- Akehurst, Michal. A Modern Introduction to International Law. Great Britain : Richard Clkay
(The Chancer Press) Ltd., 1982.
- Alfred W. McCoy. The Politics of Heroin. New York, 1991.
- Alfred W. McCoy. The Politics of Heroin in Southeast Asia. New York, 1972.
- Andre and Louis Boucaud. Burma's Golden Triangle on The Trail of The Opium Warlords.
Bangkok : Asia Books Co. Ltd, 1992.
- Barnes, Edward. "Apocalypse Now-Drugs." Life [GLIF]. 10 (September 1989).
- Bassiouni, M.Cherif and V.P. Nanda., eds. A Treaty on Internateonal Criminal Law Vol.II.
Illinois : Springfield, 1973.
- Bertil Lintner. Drugs, Insurgency and Counterinsurgency in Burma. Paper presented at Myanmar
Towards The 21st Centure : Dynamics of Continuity and Change, a conference in
Chiang Rai, Thailand, 1-3 June 1995.
- Bush's Drug-War Speech. Colombian Leader's UN Appeal September 5 and 29, 1989. Historic
Documents of 1989. Cumulative Index, 1985-1989 Congressional Quarterly Inc, 1989.
- Cooperation between Thailand and Myanmar in Drug Prevention and Suppression. Union of
Myanmar, 1998.
- David R. Gergen. Remember The Drug War?. U.S.News & World Report, 1989.
- Drug Control : U.S.Heroin Program Encounters Many Obstacles in Southeast Asia. United States
General Accounting Office (GAO) to the U.S.Congress, 1996.
- Fooner, Michael. Interpol : Issues in World Crime and international Criminal Justice.
New York, 1989.
- Gorritti, Gustavo A. "How to Fight the Drug War." Atlantic[GTAT]. 1(July 1989).
- Griffin, Keith. Handbook of Research on the Illicit Drug Traffic : Socioeconomic
and Political Consequences. New York, 1991.
- Handbook of Research on the Illicit Drug Traffic : Socioeconomic and Political Consequences.
New York, 1991.
- Jan M.Chaiken. Drugs and Crime Facts, 1994. U.S.A. : June, 1995.
- Jess T. Ford. Drug Control U.S. Heroin Control Efforts in Southeast Asia. U.S.A., 1996.

- Kathleen Maguire et al. Bureau of Justice Statistics Sourcebook of Criminal Justice Statistics-1995. Washington, D.C. : U.S. Government Printing Office, 1995.
- Malcolm Anderson. Policing the World Interpol and the Politic of International Police Co-operation. Published in the United States by Oxford University Press. New York, 1989.
- Martin, John M. and Romano, Anne T. Multinational Crime Terrorism. Espionage. Drug & Arms Trafficking. U.S.A., 1992.
- National Institute on Drug Abuse (Nida). National Household Survey of Drug Abuse, 1977, 1979, 1982, 1985, 1988, 1990.
- Office of National Drug Control Policy. as reported in Fact sheet : Drug data summary, 1995.
- Pisani, Robert L. and Robert Fogelnest. "The United States Treaties on Mutual Assistance in Criminal Matters." in Bassiouni, M. Cherif and V.P. Nanda. eds. International Criminal Law. New York : Practising Law Institute, 1987 : 233-269.
- Rhoda Garoogian. Crime in America's Top-Rated Cities : A Statistical Profile. (Universal Reference Publications). U.S.A., 1996.
- Robert D. Tomasek. "Complex Interdependency Theory : Drug Barons as Transnational Groups." in Theory and Practice of International Relations. ed. William C. Olson (Washington, D.C. : Prentice - Hall), 1994.
- Robert Keohane. After Hegemony : Cooperation and Discord in The World Political Economy. Princeton : Princeton University Press, 1984. ²
- South, Nigel. Drugs, Crime and Criminal Justice Volume II : Cultures and Markes. Crime and Criminal Justice. Great Britain : Galliard (printers) Ltd, 1995.
- Treaty between the United States of America and the Kingdom of Thailand on Mutual Legal Assistance in Criminal Matters.
- Traver, Harold H. and Gaylord, Mark S. Drugs, Law and the State. Hong Kong, 1992.
- Uniform Crime Reports. Federal Bureau of Investigation, 1995.
- United Nations. Report of the Committee on Crime Prevention and Control on its Eleventh Session. Vienna, 5 - 16 February 1990.
- U.S. Department of Justice and U.S. Department of the Treasury. "Interpol" Point of Contact for International Law Enforcement. Washington, D.C. : U.S. National Central Bureau, 1992. (Mimeographed)

Internet Website

Alexander M. Sullivan. "Clinton Signs New Anti-Drug Measure." Daily Washington File.

<http://www.usis.it/wireless/wf961003/96100319.htm>, (8/10/98 7:57 PM).

"Americas Drug Abuse Profile." <http://www.ncjrs.org/htm/chapter2.htm>, (12/27/97 6:47 AM).

Autry, David E. "Combatting Drugs in PHAs : A National Initiative." Journal of Housing,

Washington, July/August 1987. [http://proquest.umi.com/pqdweb?TS=907448...1&](http://proquest.umi.com/pqdweb?TS=907448...1&Fmt=1&Sid=2&Idx=3&Deli=1&RQT=309&Dtp=1)

[Fmt=1&Sid=2&Idx=3&Deli=1&RQT=309&Dtp=1](http://proquest.umi.com/pqdweb?TS=907448...1&Fmt=1&Sid=2&Idx=3&Deli=1&RQT=309&Dtp=1), (10/3/98 4:02 PM).

Christopher Newman. "Realism : Globalisation and the Independent State." 15 July 1998. [http://](http://www.lowestoft.ac.uk/~chrisn.htm)

www.lowestoft.ac.uk/~chrisn.htm, (18/9/98 5:31 PM).

"Confrontation and Accommodation." United States, [http://ea.grolier.com/cgi-bin/build-page?](http://ea.grolier.com/cgi-bin/build-page?Artbascid=0397800-67)

[Artbascid=0397800-67](http://ea.grolier.com/cgi-bin/build-page?Artbascid=0397800-67), (10/23/98 3:42 PM).

"Consumption Approach : Cocain and Heroin." United States. <http://www.whitehouse>

[drugpolicy.gov/drugfact/retail/c_cocain.html](http://www.whitehouse), (12/27/97 6:09 AM).

Drugs Control Fact Sheet - Overview. Released by the Bureau of International Narcotics and

Law Enforcement Affairs, March 3, 1998. [http://www.state.gov/www/global/](http://www.state.gov/www/global/narcotics_law/1997_narc_report/fs_overview.html)

[narcotics_law/1997_narc_report/fs_overview.html](http://www.state.gov/www/global/narcotics_law/1997_narc_report/fs_overview.html), (4/29/98 11:06 PM).

Drugs Enforcement Administration. Released by the Bureau of International Narcotics and

Law Enforcement Affairs, March, 1998. [http://www.state.gov/www/global/narcotics_](http://www.state.gov/www/global/narcotics_law/1997_narc_report/other.html)

[law/1997_narc_report/other.html](http://www.state.gov/www/global/narcotics_law/1997_narc_report/other.html), (4/29/98 9:24 PM).

Drug-Free Resource Net. Partnership for A Drug-Free America, Partnership News. [http:// www.](http://www)

[drugfreeamerica.org/ meth/meth1.html](http://www), (6/20/98 3:07 AM).

Federal Boards, Commissions, and Committees. [http://www.law.vill.edu/fed-agency/ fedwebloc.](http://www.law.vill.edu/fed-agency/fedwebloc.html)

[html](http://www.law.vill.edu/fed-agency/fedwebloc.html), (10/4/98 7:44 PM).

Gallup Poll. Drugs Don't Work! Fact Sheet on Increasing Drug Use Among Teens. PHS News,

1995, <http://www.phshmo.com/01news/drugfactsheet.htm>, (8/10/98 7:56 PM).

High Intensity Drug Trafficking Areas. <http://ncjrs.org/htm/hidta.htm>, (8/10/98 6:35 PM).

Lawrence, Christine C. "Parties Fighting Hard for Lead on Drug Issue." Congressional Quarterly

Weekly Report, Washington, June 18, 1988, [http://proquest.umi.com/pqdweb?TS=](http://proquest.umi.com/pqdweb?TS=907449...&Fmt=1&Sid=5&Idx=12&Deli=1&RQT=309&Dtp=1)

[907449...&Fmt=1&Sid=5&Idx=12&Deli=1&RQT=309&Dtp=1](http://proquest.umi.com/pqdweb?TS=907449...&Fmt=1&Sid=5&Idx=12&Deli=1&RQT=309&Dtp=1), (10/3/98 4:15 PM).

Mills, Mike. "Hill Members Turn Up Pressure in War on Drugs." Congressional Quarterly Weekly Report, Washington, April 9, 1988, <http://proquest.umi.com/pqdweb?TS=907448...1&Fmt=1&Sid=3&Idx=4&Deli=1&RQT=309&Dtp=1>, (10/3/98 3:50 PM).

Morgantau, Tom., Miller, Mark., Sandza, Richard., and Wingert, Pat. "Murder Wave in the Capital." *Newsweek (GNEW)* 11 (13 March 1989).

"Problems." U.S. Department of Justice Drug Enforcement Administration. <http://www.usdoj.gov/dea/stats/cp-315.htm>, (1/6/98 4:37 AM).

Rovner, Julie. "Parties Compete for Lead--All-Points Bulletin Issued : Act Now on Drugs." Congressional Quarterly Weekly Report, Washington, August 9, 1986, <http://proquest.umi.com/pqdweb?TS=907447...1&Fmt=1&Sid=1&Idx=8&Deli=1&RQT=309&Dtp=1>, (10/3/98 3:50 PM).

Rovner, Julie. "Testing of Federal Employees Stirs Fuss : Reagan. Senate Republicans Join Drug War," Congressional Quarterly Weekly Report, Washington, September 20, 1986, <http://proquest.umi.com/pqdweb?TS=907448...1&Fmt=1&Sid=2&Idx=6&Deli=1&RQT=309&Dtp=1>, (10/3/98 4:03 PM).

"Table of Contents." DEA-Publications-The Supply of Illicit Drugs to the United State-96. <File://AJ/NNICC Report 1996.htm>, (12/27/97 3:14 AM).

"Text : ONDCP Director McCaffrey 11/22/96 News Briefing in Bangkok (More international Cooperation Needed to Combat Drugs)(2760)." The United States Mission to Italy. <http://www.usis.it/wireless/wf961122/96112222.htm>, (4/29/98 11:14 PM).

The Bureau for International Narcotics and Law Enforcement Affairs, U.S. Department of State Washington, DC, March 1998. "Interantion Narcotics Control Strategy Report (1997)." http://www.state.gov/www/global/narcotics_law/1997_narc_report/index.html, (30/3/98 6.02 PM).

"The National Clearinghouse for Alcohol and Drug Information." <http://www.health.org/ndcs98/i.gov/policy/98ndcs/i.html>, (6/20/98 4:33 AM).

"The Opium Kings." Frontline : Maps and Charts-Trade Routes. <http://www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/shows/heroin/maps/routes.html>, (1/8/98 6:13 PM).

Thomas Jefferson. "Drug-Control Strategy : An Overview." <http://www.whitehousedrugpolicy.gov/policy/98ndcs/i.html>, (3/30/98 5:44 PM).

- Thomas A. Constantine. "DEA Congressional Testimony." Drug Enforcement Administration United State Department of Justice, Washington, D.C., September 19, 1996, <http://www.usdoj.gov/dea/pubs/cngrtest/ct960919.htm>, (12/27/97 4:47 AM).
- United Nations International Drug Control Programme. Highlights. http://www.undcp.org/undcp/wdr/e_hilite.htm, (2/27/98 4:28 AM).
- United Nations International Drug Control Programme. Message from the Executive Director. <http://www.undcp.org/message.htm>, 1995.
- United Nations International Drug Control Programme. World Drug Report. http://www.undcp.org/images/wdr/e_fwsg.htm, (2/27/98 4:27 AM).
- U.S. Department of Justice Drug Enforcement Administration. Heroin. http://www.usdoj.gov/dea/pubs/briefing/2_3.htm, (1/6/98 3:37 AM).
- U.S. Department of Justice Drug Enforcement Administration. Major Traffickers & Their Organizations. http://www.usdoj.gov/dea/pubs/briefing/2_8.htm, (1/6/98 3:51 AM).
- U.S. Department of Justice Drug Enforcement Administration. Methamphetamine. http://www.usdoj.gov/dea/pubs/briefing/2_4.htm, (1/6/98 3:40 AM).
- U.S. Department of Justice Drug Enforcement Administration : The Supply of Illicit Drugs to the United States. National Narcotics Intelligence Consumers Committee 1995. <http://www.usdoj.gov/dea/pubs/nnicc-95/nnicc-9i.htm>, (12/27/97 4:13 AM).
- U.S. Department of Justice : Federal Bureau of Investigation. Uniform Crime Reporting Program Press Release--10/13/96. <http://www.fbi.gov/ucr95prs.html>, (2/27/98 5:57 AM).
- Usis Washington File. Clinton Announces New Anti-Drug Cooperative Programs (8 June 1998). <http://www.usia.gov/topical/global/drugs/prog.htm>, 1998.
- Usis Washington File. Fact Sheet : U.S. Counter-Drug Activities at Home and Abroad (30 December 1997). <http://www.usia.gov/topical/global/drugs/counter.htm>, 1998.
- Usis Washington File. Text : Administration National Drug Control Strategy for 1998 (13 February 1998). <http://www.usia.gov/topical/global/drugs/admin.htm>, 1998.
- U.S. State Department. INL Mission Statement. http://www.state.gov/www/global/narcotics_law/mission.html, (4/1/98 8:35 PM).
- U.S. State Department. The Bureau of International Narcotics and Law Enforcement Affairs. http://www.state.gov/www/global/narcotics_law/affairs.html, (4/1/98 8:38 PM).



ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด

องค์การอนามัยโลกได้ให้นิยามเรื่องยาเสพติดให้โทษว่า เป็นสิ่งที่มีเมื่อเสพแล้วผู้เสพจะเกิดความต้องการทั้งทางร่างกายและจิตใจในการที่จะได้เสพต่อไปโดยไม่สามารถหยุดเสพได้ ทั้งนี้ ปริมาณการเสพดังกล่าวจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนทำให้เกิดอันตรายต่อร่างกายและจิตใจในภายหลัง ซึ่งลักษณะของผู้ติดยาเสพติดจะมีพฤติกรรมสรุปได้ ดังนี้

1. มีความต้องการรุนแรง และจะทำทุกวิถีทางเพื่อให้ได้มาซึ่งยาเสพติด
2. มีแนวโน้มจะเสพยาเสพติดเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ
3. มีสภาพจิตใจและร่างกายที่ต้องพึ่งยาเสพติดอยู่ตลอดเวลา

ผู้ที่ติดยาเสพติดนั้น จะเป็นพวกที่เริ่มเสพยาเสพติดแล้วติด ต่อมาเกิดความพึงพอใจจึงเสพติดต่อกันและเมื่อเกิดการติดยาจึงจำเป็นต้องใช้ยารุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ จนร่างกายและจิตใจต้องตกเป็นทาสและเลิกไม่ได้ซึ่งทำให้ต้องพึ่งยาเสพติดอยู่ตลอดเวลา

ประเภทของยาเสพติด

ยาเสพติดแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. แบ่งตามฤทธิ์ของยาที่มีต่อระบบประสาท

1.1 ยากดประสาท (depressant) ได้แก่ สีน มอร์ฟีน บาร์บิทูเรต โคลเคอิน ฯลฯ โดยยาเสพติดกลุ่มนี้ จะทำให้ประสาทมึนชา ขาดสมาธิ เฉื่อยชา คลายความกังวล ระวังปวด ทั้งนี้ ในระหว่างเสพหรือขณะยาออกฤทธิ์จะทำให้อารมณ์สบาย แต่เมื่อหมดฤทธิ์ยาจะทำให้อารมณ์ และจิตใจเปลี่ยนแปลงจนไม่อาจควบคุมสติหรือความรับผิดชอบใด ๆ ได้ ซึ่งถ้าเสพเกินขนาด จะเกิดอาการกลัว คลื่นเหียนอาเจียน

1.2 ยากระตุ้นประสาท (stimulant) ได้แก่ กัญชา กระต่อม แอมเฟตามีน คาเฟอีน เป็นยาที่ทำให้ประสาทตื่นตัว ชีพจรเต้นเร็ว ความดันโลหิตสูง ร่างกายกระฉับกระเฉง เพื่อค้นคว้าความรู้ฝึกเปลี่ยน ความคิดเสื่อมถอย ไม่สามารถควบคุมสติได้ การรับรู้ต่าง ๆ ผิดไป เป็นยาที่ติดง่าย แต่เลิกยาก ซึ่งเป็นที่นิยมในบรรดานักเรียนนิสิตนักศึกษา และผู้ขับขีรถในเวลากลางวัน

2. แบ่งตามแหล่งกำเนิดของยาเสพติด

2.1 ยาเสพติดธรรมชาติ (natural drugs) เป็นยาเสพติดที่สกัด หรือกลั่นจากพืช หรือพันธุ์ไม้บางชนิดโดยตรงที่เกิดขึ้นอยู่แล้วตามธรรมชาติ เช่น ฝิ่น กัญชา กระต่อม และอาชนำสาร สกัดจากพืชเหล่านั้นมาแปรธาตุต่อไปด้วยกรรมวิธีทางเคมี เช่น การแปรธาตุจากฝิ่นเป็นมอร์ฟีน เฮโรอีน และโคเคอีน เป็นต้น

2.2 ยาเสพติดสังเคราะห์ (synthetic drugs) เป็นยาเสพติดที่ผลิตขึ้นด้วยกรรมวิธีทางเคมีในห้องทดลอง และสารที่สังเคราะห์ขึ้นมานั้นใช้แทนยาเสพติดธรรมชาติได้ เพราะมีสารที่ทำให้เสพติดผสมอยู่ เช่น เพรดิลิน เมทาโดน เป็นต้น

ปัจจุบันยาเสพติดมีอยู่มากกว่า 100 ชนิด ที่อยู่ในการควบคุม ซึ่งแม้ว่าสองในสามของยาเสพติดเหล่านี้จะเป็นสารที่สังเคราะห์ขึ้น แต่ยาเสพติดซึ่งพบในลักษณะของการลักลอบค้าขาย ชนิดที่สำคัญที่สุด กลับได้แก่ ยาเสพติดที่ได้จากธรรมชาติและอนุพันธ์ของมัน

ชนิดของยาเสพติดที่แพร่หลาย

1) ฝิ่น

ได้จากยางผลไม้นชนิดหนึ่ง มีชื่อตามภาษาละตินว่า “ปะปาเวอ ซัมนิฟิรัม” (Papave Samniferum) ส่วนต้นฝิ่นพันธุ์ป่าในตระกูล Var. Stigerum มีผู้ที่พบเห็นเป็นครั้งแรกทางภาคเหนือของฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียน สำหรับต้นฝิ่น (Poppy) ชนิดต่าง ๆ ที่ปลูกในเอเชียตะวันตกและอียิปต์ จะปลูกเฉพาะที่มีผลกลมคล้ายผลส้ม ซึ่งต้นฝิ่นชนิดนี้เป็นที่รู้จักกันในตระกูล Glabrum ฝิ่นโดยส่วนใหญ่เพาะปลูกได้ในที่ไม่มีฝนตกชุกแต่มีอากาศค่อนข้างเย็น เช่น ภาคเหนือของไทย เป็นต้น

ฝิ่นเป็นยาเสพติดที่สกัดออกมาจากผลของต้นฝิ่น ซึ่งฝิ่นดิบที่สกัดออกมาได้จะเป็นยางเหนียวสีน้ำตาลไหม้ ใช้สำหรับสูบหรือรับประทาน ฤทธิ์ของฝิ่นนั้น จะทำให้นอนหลับสนิทรู้สึกสบาย เกลิบเคลิ้ม และมีอาการประสาทหลอน ทำให้เกิดความรู้สึกพึงพอใจ และยังสามารถเสพติดได้ง่าย ซึ่งเมื่อผู้ใดติดฝิ่นแล้วจะทำให้มีความอยากและจะเพิ่มปริมาณการใช้มากขึ้นทุกขณะ

2) มอร์ฟีน

เป็นยาเสพติดที่สกัดออกมาจากฝิ่นดิบ มีลักษณะเป็นผงสีขาว ไม่มีกลิ่น มีรสขม ที่ใช้แพร่หลายในปัจจุบันมักทำเป็นก้อน หรือละลายบรรจุหลอดสำหรับฉีดเข้าสู่ว่างกาย

มอร์ฟีนเป็นยาเสพติดที่มีฤทธิ์กดความรู้สึกต่าง ๆ ที่สมอง ทำให้คลายความเจ็บปวดและความทุกข์ ซึ่งการที่มอร์ฟีนสกัดมาจากฝิ่น จึงทำให้เป็นยาเสพติดที่ติดได้ง่ายยิ่งขึ้น

สำหรับผู้ที่ติดฝิ่นหรือมอร์ฟีนนี้ จะมีพฤติกรรมเปลี่ยนไปทั้งทางร่างกายและจิตใจทำให้เสียบุคลิกลักษณะ เวลาไม่ได้เสพจะเกิดความอยากรุนแรง กระสับกระส่าย เหงื่อออก ตัวสั่น กระตุก ปวดขา ปวดท้อง นอนไม่หลับ รับประทานอาหารไม่ได้ คี้นรน ทูรนทวยหา อาเจียน และท้องเดิน บางคนมีการถ่ายอุจจาระเป็นเลือด ซึ่งชาวบ้านเรียกว่า “ลงแดง” การเกิดอาการลงแดงเมื่อขาดยา นี้ เข้าใจว่าเกิดจากการบีบรัดตัวของลำไส้ แต่ฤทธิ์ของฝิ่นควบคุมไม่ให้ลำไส้เคลื่อนไหว สำหรับผู้ที่ติดฝิ่นหรือมอร์ฟีนมักจะมีจิตใจอ่อนแอ มีปัญหาต่าง ๆ ทั้งส่วนตัวและครอบครัว ซึ่งถึงแม้จะเลิกได้ก็อาจเป็นเพียงชั่วคราว ถ้าไปประสบปัญหาต่าง ๆ อีก ก็มักกลับมาพึ่งยาเสพติดเพื่อระงับความทุกข์ของคนอื่น และติดได้ใหม่ต่อไป

3) เฮโรอีน

เป็นยาเสพติดที่ร้ายแรงที่สุด กล่าวคือ มีโทษร้ายแรงมากกว่าฝิ่น 30-100 เท่า และสามารถจะเสพหรือนำเข้าร่างกายได้หลายวิธี เช่น สูบ กิน นัด หรือฉีด เริ่มแพร่หลายและระบาดในประเทศไทยหลังประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับ 101 - 105 ที่ 37 ลงวันที่ 9 ธันวาคม 2501 ที่ให้เลิกเสพยาฝิ่นโดยเด็ดขาด คนจึงหันมาหาสิ่งอื่นทดแทน และสิ่งที่ร้ายแรงกว่าและมาทดแทน ก็คือเฮโรอีน ซึ่งในระยะแรกมีราคาแพงมาก เพราะมาจากต่างประเทศ ต่อมาเมื่อสามารถผลิตได้ในประเทศไทย และมีผู้ผลิตหลายกลุ่ม ราคาเฮโรอีนจึงถูกลง เฮโรอีนผลิตเป็นครั้งแรกใน ค.ศ.1839 โดยเตรียมจากมอร์ฟีน เพื่อใช้บำบัดรักษาผู้ที่ติดมอร์ฟีน โคเคอีน และเพื่อใช้แทนมอร์ฟีนและโคเคอีนด้วย เฮโรอีนเริ่มรู้จักกันในชื่อที่คนทั่วไปเรียกว่า “แคปซูล” หรือ “ไอระเหย” นอกจากนี้ยังเรียกว่า แคป เฮ ผงขาว ฯลฯ (ส่วนมากบรรจุในแคปซูล เพราะกันความชื้นได้ดีกว่าห่อด้วยกระดาษ และราคาไม่แพง) เฮโรอีนมีอยู่ 2 ชนิด คือ

- เฮโรอีนบริสุทธิ์ มีลักษณะเป็นผงสีขาว รสขม ไม่มีกลิ่น เป็นเม็ดเล็ก ๆ ขนาดไขปด้า หรือลักษณะคล้ายผงซักฟอก

- เฮโรอีนผสม มีลักษณะเป็นเม็ดสีต่าง ๆ เช่น สีม่วงอ่อน ดินถูกรัง ชมพูเข้ม บรรจุในแคปซูลหรืออุ้งปลาติดก ทำที่ปรากฏมีหลายชนิด ทั้งเป็นน้ำ เป็นผง และเป็นเม็ด

ผู้ที่ติดเฮโรอีนนั้น หลังจากเสพจะมีฤทธิ์อยู่ในร่างกายได้นานประมาณ 3-4 ชั่วโมง โดยเมื่อหมดฤทธิ์แล้วร่างกายจะมีความต้องการอยากเสพเข้าไปใหม่อีก การเสพเฮโรอีนจึงติดง่าย

มาก แม้เพียงครั้งเดียวก็อาจคิดได้ นอกจากนี้ ผู้ที่เสพเข้าไปไม่กี่ครั้งจะเกิดอาการคือยาทำให้ต้องเสพเพิ่มปริมาณมากขึ้น เพื่อให้เกิดความรู้สึกเคลิบเคลิ้มเท่าเดิม

การเสพเฮโรอีนด้วยวิธีการต่าง ๆ มีวิธีที่อันตรายมาก คือ การฉีดเข้าหลอดเลือดดำ หรือสูดดมควัน ซึ่งปกติจะเริ่มด้วยการสูดควัน ต่อมาฉีดเข้าได้ผิวหนัง ขั้นสุดท้ายฉีดเข้าหลอดเลือด การฉีดเข้าหลอดเลือดดำมีเหตุผลว่า เฮโรอีนที่ถูกลอบซื้อขายมักจะถูกผสมปนกับน้ำตาจากแก๊สโคคาอิน หรือสิ่งอื่น ๆ เพื่อผู้ขายจะได้กำไรมากขึ้นหลายเท่าตัว เฮโรอีนที่ขายจึงมีสารหลอมปนมาก ซึ่งกว่าจะถึงมือผู้เสพก็มีเฮโรอีนเพียง 3 - 5 เปอร์เซ็นต์เท่านั้น ฉะนั้น เพื่อให้เกิดความเคลิบเคลิ้มเท่าเดิม ผู้เสพจึงต้องใช้วิธีฉีดเข้าไปในหลอดเลือด ซึ่งในทางกลับกัน ถ้าไม่มีการปลอมปน ผู้ที่ฉีดเข้าหลอดเลือดก็อาจตายได้ ฤทธิ์ของเฮโรอีนนั้น จะทำให้ผู้เสพรู้สึกเฉยเมยต่อสิ่งแวดล้อม และต่อตัวเอง ถ้าเสพเป็นเวลานานสุขภาพจะทรุดลงเนื่องจากระบบการย่อยอาหารเสื่อม ทั้งนี้โดยปกติจะใช้วิธีการสูบซึ่งมี 2 วิธี คือ แบบ “ไล่จับมังกร” (dragon chasing) และแบบ “ยิงปืนต่อสู้อากาศยาน” (Firing the anti-aircraft gun) หรือ เรียกว่า “แอก แอก” (ack ack) สำหรับการไล่จับมังกร จะเป็นการเอาผงเฮโรอีนผสมกับสารอื่นอีกหลายเท่าตัว เช่น ผงยานอนหลับจำพวกบาร์บิทูเรต แล้ววางลงบนแผ่นกระดาษตะกั่วที่ม้วนเป็นหลอด จากนั้นเอาไปอังไฟให้ร้อนขึ้นทีละน้อย โดยอาจจะใช้ไม้ขีดไฟเพียงก้านเดียว หรือใช้เทียน ไฟแช็ก พอหงษาที่ผสมค้อย ๆ ละลาย ผู้เสพจะเอียงหลอดค้กั่วกลับไปกลับมา ไอร่หรือควันที่ออกมาทางปลายหลอดจะถูกสูบเข้าไปในปอด ซึ่งควันหรือไอร่ที่ออกมาจะมีม้วนตัวเมื่อถูกกระแสลม ทำให้ดูคล้ายหางมังกรที่โบกสะบัดไปมา ส่วนวิธีแบบยิงปืนต่อสู้อากาศยานจะเป็นการเอาผงเฮโรอีนใส่ปลายบุหรี่ที่จะสูบ โดยปลายบุหรี่ต้องกระดกขึ้นเล็กน้อยเพื่อป้องกันไม่ให้เฮโรอีนหล่น ปลายบุหรี่ที่กระดกขึ้นนี้จึงมองดูเหมือนการยิงปืนต่อสู้อากาศยาน ซึ่งนิยมเรียกว่า “แอก แอก”

4) กัญชา

เป็นพืชที่ขึ้นได้ง่ายในเขตร้อน เช่น ไทย อินเดีย เม็กซิโก และอาหรับ โดยลำต้นมีลักษณะเป็นพุ่ม ใบสีเขียวมีหลายแฉก และมีหยักคม กัญชาเป็นยาเสพติดประเภทกระตุ้นประสาท เพราะมีสารชนิดหนึ่ง คือ น้ำมัน (resins) ซึ่งอยู่ในดอกและใบของต้นกัญชาตัวเมีย สารเคมีนี้เรียกว่า เตตราไฮโดรแคนนาบินอล Tetrahydrocannabinol (THC) ซึ่งมีฤทธิ์กระตุ้นศูนย์ประสาทให้แปรปรวน ความคิดสับสนผิดไปจากปกติ นอกจากนี้ ยังทำให้สนุกสนาน การศึกษา ผู้เสพกัญชาพบว่า จะเสพจนคิดเป็นนิสัย โดยเฉพาะผู้ที่เสพมาเป็นเวลานานมักจะเพิ่มปริมาณมากขึ้น

การเสพกัญชา ส่วนมากจะใช้ใบม้วนสูบ หรือนำใบและดอกมาป่นเป็นผง ใส่ในบุหรี่ หรือสูบด้วยกล้อง หรือผสมกับอาหาร ซึ่งจะทำให้ผู้กินรู้สึกมึนสชาติ ถ้าหากใช้สูบ กลิ่นของ กัญชาจะคล้ายกับกลิ่นเชือกหรือหญ้าคาไหม้ สำหรับกัญชาซึ่งเป็นยาเสพติดที่มีฤทธิ์ต่อระบบ ประสาทจะส่งผลกระทบต่อบุคคลแตกต่างกัน โดยบางรายใช้เพียงเล็กน้อยจะเกิดอาการเป็นพิษ บางราย ใช้แล้วไม่เกิดผลอะไร ซึ่งในรายที่เป็นพิษจะมีอาการคันของกล้ามเนื้อ หัวใจเต้นเร็ว มีเสียงในหู รู้สึกร้อนที่ศีรษะ มึนงง มือเท้าเย็น น่านคายาย หายใจไม่สะดวก เมื่ออาการมากขึ้นจะคลื่นไส้ อาเจียน ตื่นเต้น กระสับกระส่าย อารมณ์และความนึกคิดสับสน การตัดสินใจและสมาธิเสีย การรับรู้ในประสาทสมองผิดปกติ คุมสติไม่อยู่ เกิดอาการเป็นโรคจิต ดังนั้น ผู้ที่เสพมานาน จึงมักจิตใจเสื่อม และเป็นโรคจิตไปในที่สุด ทำให้เกิดปัญหาในการรักษาผู้ที่ติดยาเสพติดประเภทนี้ ซึ่งจะต้องรักษาอาการทางจิตควบคู่ไปด้วย ทำให้ยุ่งยากต่อขั้นตอนในการรักษา

5) กระท่อม

เป็นยาเสพติดประเภทกระตุ้นประสาทมีอยู่ในไทย และอินเดีย เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลาง มีถิ่นกำเนิดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ใบมีสีเขียวหรือสีแดงเรื่อ ๆ หนาหยาบ ลักษณะคล้ายกระดังงาไทย หรือฝรั่ง ขึ้นง่ายในฤดูฝน การเสพกระท่อมจะใช้ใบมาเคี้ยว โดยลอกก้านและเส้นใบออกจนเหลือแต่ เนื้อใบแท้ ๆ หรือนำใบมาตากแดดจนแห้งกรอบแล้วป่นเป็นผงชงกับน้ำร้อนครั้งละ 1 ช้อนชา ดื่มแทนน้ำชา หรือกินทั้งผง ใบกระท่อมมีรสขมและเผ็ดร้อน ออกฤทธิ์กระตุ้นประสาทคล้าย โคลเคน หรือใบโคคา เวลาเสพจะเกิดความชุ่มชื้นไม่เหน็ดเหนื่อย มีนชา หายปวดเมื่อยได้ชั่วคราว แต่เมื่อเสพมาก ๆ จะเกิดการกดประสาท กระวนกระวาย คลื่นไส้ อายากยาเหมือนฝิ่นและกลุ่มกัญ เป็นโรคจิตได้ง่ายเหมือนกัญชา

6) แอมเฟตามีน

เป็นยากระตุ้นประสาทส่วนกลาง ทำให้สมองตื่นตัวอยู่เสมอ เช่น ขาขยับ ขาบ้าง กำถั่ง ขาแก้วงว่ง ม้า ม้าขาว ฯลฯ นิยมใช้กันในหมู่นักเรียน นักศึกษา ผู้ที่ขับยานพาหนะไกล ๆ หรือผู้ที่ตรวจตราและอดนอนตอนกลางคืน โดยแอมเฟตามีนจะทำให้สมองตื่นโหลง อดนอนได้ ไม่ง่วงอยู่ช่วงระยะเวลาหนึ่ง จึงทำให้ร่างกายไม่ได้พักผ่อนตามปกติ ซึ่งต่อมาฤทธิ์ยาจะทำให้ สมองเสื่อมโทรม ร่างกายอ่อนเพลีย กระปดกระเป๋ลี่ย ร่างกายทำงานผิดปกติบังคับตัวเองได้ เมื่อ ใช้เป็นเวลานาน ฤทธิ์ยาจะกดประสาท สติฟั่นเฟือน แปรสภาพผิดและหลงผิด เกิดอาการกระตุ้นกั๊ง เป็นอันตรายต่อการตัดสินใจ และขาดการควบคุม ทั้งนี้ อุบัติเหตุบนท้องถนนหลวงที่ท่าลสายทั้ง ชีวิตและทรัพย์สินนั้น สาเหตุสำคัญส่วนหนึ่งก็มาจากการที่ผู้ขับขี่กินยาประเภทนี้อยู่เป็นประจำ

สำหรับลักษณะทั่วไปของยาประเภทแอมเฟตามีน มักทำเป็นรูปยาเม็ด สีขาว กกลมเล็ก หรือเป็นเม็ดสีต่าง ๆ หรือทำเป็นรูปยาน้ำสำหรับฉีด ซึ่งบางคนได้นำใช้เป็นยาลดความอ้วน เพราะทำให้เบื่ออาหาร บางคนนำมาใช้เป็นยาแก้เหนื่อยและเพิ่มพลัง เช่น ยาฮันหรือยาบ้า เป็นต้น

7) บาร์บิทูเรต

เป็นยากระตุ้นระบบประสาทส่วนกลาง ทำให้ประสาทเสื่อมโทรม ตมอมนิ่งง คล้ายคนเมาเหล้า ใช้นาน ๆ จะทำให้จิตใจหดหู่ ซึมเศร้า ประสาทหลอน ขาดความรู้สึกผิดชอบชั่วดี เมื่อเสพจนติดแล้วไม่ได้เสพอาจเกิดอาการชักกระตุกเป็นอันครายต่อชีวิตได้

สำหรับบาร์บิทูเรตที่แพร่หลายในประเทศไทยโดยเฉพาะในหมู่วัยรุ่น เรียกกันว่า เหล้าแห้ง หรือชนิดที่รู้จักกันมาก คือ เซกโกนาต หรือปีศาจแดง หรือเซ็ก เป็นแคปซูลเม็ดสีแดงส้ม ซึ่งในปัจจุบันมีผู้นำไปเสพร่วมกับเฮโรอินหรือสุราต่าง ๆ ทำให้วัยรุ่นและผู้ที่ไม่รู้สามารถติดได้ง่าย ซึ่งเป็นอันครายอย่างยิ่ง

8) ยาหลอนประสาท

ได้แก่ ยาจำพวกที่ทำให้เกิดอาการประสาทหลอนทั้งหลาย เช่น แอล.เอส.ดี., เอส.ที.พี. และ เมสคาติน เป็นต้น ซึ่งปัจจุบันพบว่า กาวซีเมนต์ ไอร์เซทของน้ำมันเบนซิน และเปลือกผลไม้บางชนิดก็มีผู้นำมาใช้สูดดมทำให้เกิดความมึนงงและประสาทหลอนได้ง่ายด้วยเช่นกัน แต่สำหรับสารที่ทำให้เกิดประสาทหลอนที่สำคัญก็คือ แอล.เอส.ดี. ซึ่งจะทำให้ผู้ที่เสพขาดความรู้เกิดอาการเคลิ้มฝันไปในลักษณะตื่นเต้น หวาดเสียว สะทิงกลัว บางคนควบคุมสติไม่ได้ ต้องหนีจากภพมาหาหรือความรู้สึกหลอนประสาทด้วยการกระทำที่อาจเป็นอันครายแก่ตัวเอง และแก่ผู้อยู่ใกล้ชิด เช่น บางคนจมน้ำตายเพราะนึกว่าว่ายน้ำเป็น กระโดดตึกเพราะนึกว่าเหาะได้ หรือบางคนฆ่าผู้ที่ตนรักเพราะนึกว่านางจะฆ่าตน เป็นต้น

สำหรับผู้เสพ แอล.เอส.ดี. นี้ โดยทั่วไปจะขาดสติและหมดความรู้สึกในเรื่องความดี ความมีศีลธรรม และเป้าหมายของชีวิต พยายามหนีภาพที่ตนคิดว่าเป็นจริง นิสัยอารมณ์จึงเปลี่ยนแปลงตลอดจนประสาทรับความรู้สึกทั้ง 5 คือ รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส เกิดความแปรปรวนเถอะเถื่อน ทำให้เห็นภาพหลอนที่ไม่มีตัวตนจริง และยึดติดกับภาพหลอนนั้น ๆ ซึ่งถ้าใครเสพเข้าไปก็จะตกเป็นทาสของยาชนิดนี้ตลอดชีวิต

สาเหตุของการคิดขยาเสพติด

การคิดขยาเสพติดมีสาเหตุทางสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และที่สำคัญ คือ ความอ่อนไหวทางอารมณ์ และจิตใจ ซึ่งอาจแยกพิจารณาได้เป็น 3 ประเด็น คือ

1) สภาพสังคมและเศรษฐกิจ เป็นเรื่องที่ถูกกล่าวได้ยากว่าส่งผลต่อการคิดขยาเสพติด แต่มีข้อน่าสังเกตว่า ในที่ที่มีการขยายตัวมากมักจะมีปัญหาขยาเสพติด เช่น ในเมืองมีมากกว่าในชนบท หรือหากพูดถึงด้านเศรษฐกิจแล้ว คนจนคิดขยาเสพติดมากกว่าคนชั้นกลาง หรือร่ำรวย หรืออยู่ในบริเวณที่ไม่มีเจ้าหน้าที่ดูแลสอดส่องพอเพียง แต่อย่างไรก็ตาม ในที่มีสภาพสังคมและเศรษฐกิจไม่ดีอาจจะไม่มีผู้คิดขยาเสพติดก็ได้

2) ด้านวัฒนธรรม ในชุมชนบางแห่งโดยเฉพาะในกลุ่มที่ยึดประเพณีวัฒนธรรมของตนเอง อาจนิยมใช้ขยาเสพติด ซึ่งการเสพติดไม่ใช่เพราะคิดขยาหรือเพราะมีความทุกข์ใจอะไร แต่เป็นเพราะทำตามค่านิยมของกลุ่ม เช่น พวกฮิปปี้ เป็นต้น

3) ด้านอารมณ์ ที่มักจะคิดไปในทางที่คิดว่า ขยาเสพติดช่วยปลดปล่อยความทุกข์ใจ อึดอัดใจ ความเจ็บปวดต่าง ๆ หรือเป็นการทดลองของใหม่ด้วยความอยากรู้อยากเห็น อยากรู้อะไร ซึ่งในที่สุดก็คิดขยาเสพติด

ภัยของขยาเสพติดให้โทษ

ภัยของขยาเสพติดมีมากมายหลายประการ ซึ่งสามารถรวบรวมสรุปได้ ดังนี้

1) ด้านร่างกาย ทำให้อารมณ์และจิตใจไม่ปกติ ฝูงชน ขาดความสุข ทำงานไม่ได้ผล ร่างกายอ่อนเพลีย หดแรงแง เกียจคร้าน และเนื่องจากกินไม่ได้นอนไม่หลับจึงทำลายสุขภาพให้เสื่อมโทรมเร็วขึ้น เป็นสาเหตุนำไปสู่การเจ็บไข้ในลักษณะอื่น ๆ

2) ด้านสังคม โดยทั่วไปเมื่อผู้ใดเสพยาเสพติด จะกลายเป็นผู้ทำลายชื่อเสียงเกียรติยศของวงศ์ตระกูล ทำให้ญาติพี่น้องรังเกียจและเป็นที่ยรังเกียจของสังคม ไม่มีผู้ใดอยากคบค้าสมาคมด้วย

3) ด้านเศรษฐกิจ ทำให้เสียแรงงาน และประสิทธิภาพในการผลิตไปโดยเปล่าประโยชน์ เพราะผู้คิดขยาเสพติดมักจะไม่ชอบทำงาน ทำให้กระทบกระเทือนรายได้ของประเทศ ซึ่งถ้ามีคนคิดขยาเสพติดเป็นจำนวนมาก แรงงานการผลิตก็จะลดลง

4) ด้านการปกครอง ทำให้ประเทศต้องเสียงบประมาณในการป้องกันและปราบปรามปีละมาก ๆ อีกทั้งยังต้องจัดสถานที่ไว้รักษาพยาบาล ทำให้รัฐเสียเงินงบประมาณไปโดยเปล่าประโยชน์ แทนที่จะนำเงินนั้นไปทำนุบำรุงประเทศในด้านอื่น ๆ

การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

ผู้ที่ติดยาเสพติดเป็นพวกที่มีพฤติกรรมผิดไปจากปกติ ซึ่งเมื่อรักษาหายแล้วส่วนใหญ่มักจะหันไปเสพยาเสพติดอีก จึงถือเป็นเรื่องของจิตวิทยามากกว่า โดยบุคคลจำพวกนี้จะมีประสบการณ์ในเรื่องยาเสพติดมานาน และคิดว่ายาเสพติดมีความสำคัญกับตนมาก หากงดเว้นจะเกิดความทุกข์ทรมานจึงงดไม่ได้ หรือเมื่องดแล้วชั่วระยะหนึ่งก็จะใช้ยาต่อไปไม่ยอมเลิก หรือบางคนคิดว่าถ้าเลิกใช้ยาก็คงคบกับเพื่อนไม่ได้ ทำให้ว้าเหว่หรือเกิดความไม่มั่นคงทางจิตใจ อย่างไรก็ตาม วิธีการบำบัดอาจจะออกมาในรูปของ

1) มีสถานที่รักษาเรื่องยาเสพติดโดยเฉพาะ โดยการรักษาจะมีการตรวจร่างกายและแก้วิธีติดยาโดยการให้ยาประเภท เมทาโดน (methadone) เพื่อไม่ให้คนไข้ทุกข์ทรมาน การให้ยานี้จะลดปริมาณลงตามลำดับ ควบคู่กับการรักษาของจิตแพทย์ที่จะคอยให้ความดูแลทางด้านจิต ตลอดจนการปรับสภาพฟื้นฟูจิตใจโดยนักสังคมสงเคราะห์ และนักจิตวิทยาไปศึกษาภูมิหลังและสภาพชีวิตของคนไข้แต่ละรายเพื่อหาทางช่วยเหลือให้ครอบครัวในทุกด้าน นอกจากนี้ ควรให้การฝึกฝนอาชีพ เพื่อให้คนไข้จิตใจไม่ฟุ้งซ่านหรือเบื่อหน่ายที่คั่งอยู่ในโรงพยาบาล

2) การแนะนำและติดตามผล กรณีคนไข้ที่สามารถเลิกยาเสพติดได้เด็ดขาด จะต้องปรับสภาพแวดล้อม เพื่อไม่ให้คนไข้กลับไปสู่การเสพยาอีก โดยอาจมีการตั้งชมรมต่อต้านยาเสพติด เพื่อให้ความช่วยเหลือออกคณิกเสพยาเสพติด หรือช่วยผู้ที่กำลังติดยาเสพติดไม่ให้ใช้ยาเสพติด

สำหรับในประเทศไทยนั้น จะมีสถานพยาบาลและพักพิงสำหรับผู้เสพยาเสพติดให้โทษที่สมัครใจเข้ารับการรักษา ซึ่งในการบำบัดจะมี 2 ระยะ คือ ระยะแรกเป็นการถอนฤทธิ์ยาเสพติดให้ออกจากร่างกายซึ่งใช้เวลาประมาณ 5 - 7 วัน และระยะที่สองเป็นการรักษาทางด้านจิต ซึ่งต้องใช้เวลาอย่างน้อย 3 เดือน และหลังจากปลดปล่อยออกจากสถานพักพิงแล้ว จะมีการติดตามผลต่อไปอีกระยะหนึ่ง เพื่อช่วยไม่ให้หวนกลับไปเสพยาเสพติดอีก¹

¹ สุพิศรา สุภาพ, ปัญหาสังคม, กรุงเทพมหานคร : แผนกสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533, หน้า 53 - 65.

ภาคผนวก ข

การเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้าน การลักลอบค้ายาเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ปี 1988

(UN Convention against Illicit Traffic in Narcotic Drugs and Psychotropic Substances 1988)

อนุสัญญาต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติดและวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ปี 1988 นี้ ได้ถือกำเนิดให้มีการบังคับใช้ขึ้นมาเนื่องจากความตระหนักถึงปัญหาการลักลอบค้ายาเสพติดว่าเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศต่าง ๆ ในโลก และทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งยังมีหลายกรณีที่พบว่า การลักลอบค้ายาเสพติดได้เข้าไปมีส่วนเกี่ยวพันกับการก่อการร้ายระหว่างประเทศ ซึ่งแม้จะมีสนธิสัญญาควบคุมยาเสพติดระหว่างประเทศที่ใช้ในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอยู่แล้ว อันได้แก่ อนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติด ปี 1961 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพิธีสาร ปี 1972 และอนุสัญญาว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ปี 1971 แต่อนุสัญญาทั้งสองฉบับนี้ ก็ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาลักลอบค้ายาเสพติดให้ได้ผลอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากในตัวอนุสัญญาไม่มีมาตรการปราบปรามที่จำเป็นในบางเรื่องและมีจุดอ่อนหลายประการ

ดังนั้น สหประชาชาติและประเทศต่าง ๆ จึงสนับสนุนให้มีการจัดทำอนุสัญญานับนี้ขึ้น โดยได้มีการประชุมเพื่อยกร่างอนุสัญญาดังกล่าวหลายครั้ง และครั้งสุดท้ายสหประชาชาติได้จัดให้มีการประชุมผู้มีอำนาจเต็ม (Plenipotentiary Conference) เพื่อรับรองร่างอนุสัญญาฯ ณ กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย ระหว่างวันที่ 25 พฤศจิกายน - 20 ธันวาคม 2531 โดยมีผู้แทนผู้มีอำนาจเต็ม จาก 107 ประเทศ รวมทั้ง จากประเทศไทย เข้าร่วมการประชุม ซึ่งที่ประชุมได้ตกลงรับร่างอนุสัญญาฯ อันประกอบด้วยมาตราต่าง ๆ รวม 34 มาตรา อย่างเป็นเอกฉันท์ เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2531 และเปิดโอกาสให้มีการลงนาม เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2531 โดยได้มีประเทศต่าง ๆ รวม 43 ประเทศ ร่วมลงนามในอนุสัญญานับนี้ อาทิ แคนาดา สาธารณรัฐประชาชนจีน สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน อิตาลี มาเลเซีย นอร์เวย์ ฟิลิปปินส์ สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา เป็นต้น ส่วนประเทศไทยได้ลงนามเฉพาะในกรรมสารสุดท้าย (Final Act) ซึ่งอนุสัญญานี้กำหนดให้มีผลบังคับใช้เมื่อครบกำหนดระยะเวลา 90 วัน หลังจากเลขานุการสหประชาชาติได้รับตราสารการให้สัตยาบันจากประเทศที่ลงนามครบ 20 ประเทศแล้ว ซึ่งอนุสัญญาดังกล่าวได้มีผลบังคับใช้แล้วตั้งแต่วันที่ 11 พฤศจิกายน 2533 มีสาระสำคัญโดยสรุป ดังนี้

1) ภาคิสมาริจะต้งค้ณนมาตริการที่จ้ณน รววมทั้ง มาตริการค้ณนนิติบัญญัติ และค้ณนบริหารให้สอคค้ณนกับบทบัญญัติพื้นฐานของระบบกฎหมายภายในประเทศของคณ โดยย้คหลักความเสมอภาคแห่งอธิปไตย และบูรณภาพแห่งดินแดนของรัฐและหลักการไม่แทรกแซงกิจกรรมภายในของรัฐอื่น

2) การโอนและแปลงเงินที่ผิดกฎหมาย (money laundering) การมีส่วนร่วมในการลักลอบค้ายาเสพติด การคบคิดหรือสมคบ (conspiracy) การได้มา การมีไว้ในครอบครอง การเปลี่ยนแปลง โยกย้าย ปกปิด ซ่อนเร้นทรัพย์สิน โดยรู้ว่าได้มาโดยการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ถือเป็นความผิดตามอนุสัญญาด้วย และต้งได้รับโทษเหมาะสมกับการกระทำความผิด เช่นเดียวกับความผิดอื่น ๆ ตามอนุสัญญานี้ เช่น การผลิต จำหน่าย ขาย มีไว้ในครอบครอง เป็นต้น

3) กำหนดให้การกระทำบางอย่าง เช่น การกระทำความผิดที่มีองค์ประกอบเข้ามาเกี่ยวข้อง การใช้อาวุธหรือความรุนแรงในการกระทำความผิด การกระทำความผิดที่กระทำต่อผู้เยาว์ การใช้ตำแหน่งหน้าที่ราชการในการกระทำความผิด การกระทำความผิดซ้ำ ให้กลายเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพิจารณาว่าเป็นความผิดรุนแรงที่ต้งได้รับโทษหนักขึ้นอีก

4) ความผิดที่บัญญัติไว้ในอนุสัญญานี้ ไม่ถือว่าเป็นความผิดทางการเงินหรือทางการเงิน

5) ภาคิจะต้งค้ณนการ หรืออาจค้ณนมาตริการคณความจ้ณนที่จะบัญญัติให้คณมีเขตอำนาจ (jurisdiction) เหนือความผิดที่คณบัญญัติไว้ตามอนุสัญญา ทั้งในกรณีที่เป็นการกระทำความผิดในดินแดน บนเรือที่ชักธงของคณ หรือบนอากาศยานที่ได้รับการจดทะเบียนตามกฎหมายของคณ การกระทำความผิดนอกดินแดนที่มีวัตถุประสงค์ให้เกิดการกระทำความผิดในดินแดนของคณ และจะต้งค้ณนมาตริการหรืออาจจะค้ณนมาตริการให้คณมีเขตอำนาจเหนือความผิด เมื่อผู้ถูกกล่าวหาปรากฏในดินแดนของคณ และภาคิณั้นมิได้ส่งตัวผู้นั้นในฐานะผู้ร้ายข้ามแดน

6) กำหนดให้มีมาตรการริบทรัพย์สินที่ได้มาจากการลักลอบค้ายาเสพติด และถ้าทรัพย์สินนั้นถูกแปรรูปหรือแปรสภาพเป็นทรัพย์สิน จะต้งถูกริบด้วย ในกรณีที่มีการอำพรางทรัพย์สินอื่น จะต้งถูกริบด้วย สำหรับในกรณีที่มีการอำพรางทรัพย์สินที่ได้มาจากการค้ายาเสพติด ไปปะปนกับทรัพย์สินอื่นที่ถูกกฎหมาย ทรัพย์สินที่ถูกปะปนจะต้งถูกริบไม่เกินมูลค่าทรัพย์สินที่ถูกนำไปปะปน และหากมีผลประโยชน์ใดออกเงยจากทรัพย์สินที่ได้มาจากการค้ายาเสพติด หรือจากทรัพย์สินที่แปรสภาพไปแล้ว หรือจากทรัพย์สินที่ถูกปะปน จะต้งถูกริบทั้งสิ้น สำหรับภาระในการพิสูจน์ว่าทรัพย์สินใดได้มาโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่นั้น อนุสัญญากำหนดว่าอาจให้ภาระการพิสูจน์คอยู่กับจำเลยหรือไม่ก็ได้ นอกจากนี้ อนุสัญญายังได้กำหนดให้ภาคิปฏิบัติตามคำร้องของภาคิอื่น เพื่อกำหนดการริบทรัพย์สินในดินแดนของคณอีกด้วย แต่การค้ณนการดังกล่าวจะต้งเป็นไปตามกฎหมายภายในของภาคิหรือสนธิสัญญาที่มีระหว่างกัน

7) ภาคิจจะต้องให้อำนาจศาล หรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการสั่งให้เปิดเผย หรือยึดหลักฐานทางการเงิน ธนาคารและพาณิชย์ โดยจะอ้างเหตุผลเกี่ยวกับความลับทางธนาคารไม่ได้ ทั้งนี้ เพื่อใช้เป็นข้อมูลและหลักฐานในการวิบริทรัพย์

8) ความผิดตามอนุสัญญาถือเป็นความผิดที่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ และให้ถือเสมือนว่าเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงสองฝ่าย หรือหลายฝ่ายเกี่ยวกับการส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่ได้กระทำขึ้น หรือที่กำลังจะกระทำขึ้นระหว่างประเทศภาคี

บทบัญญัติที่เกี่ยวกับการส่งผู้ร้ายข้ามแดนนี้ มีปรากฏอยู่ในอนุสัญญาที่ชื่อว่าด้วยยาเสพติดปี 1961 เร่นเคียงกัน และมีเนื้อหาคล้ายคลึงกัน แต่อนุสัญญานับนี้จะมีรายละเอียดมากกว่า ทั้งนี้ เพื่อให้แน่ใจว่าผู้กระทำผิดจะต้องได้รับโทษไม่ว่าจะมีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนเกิดขึ้นหรือไม่ก็ตาม อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ตามอนุสัญญาทั้งสองฉบับมีข้อแตกต่างกันอยู่บ้าง โดยเฉพาะในเรื่องของการปฏิเสธการส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดน กล่าวคือ อนุสัญญาปี 1961 ระบุว่า ประเทศภาคีสามารถปฏิเสธคำขอส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ หากพิจารณาเห็นว่าการกระทำความคิดไม่รุนแรงพอ ในขณะที่อนุสัญญานับนี้ ระบุว่า ประเทศภาคีอาจปฏิเสธคำขอส่งผู้ร้ายข้ามแดน หากเป็นการดำเนินคดีลงโทษบุคคล เพราะเหตุที่เกี่ยวกับเชื้อชาติ ศาสนา สัญชาติ หรือความคิดเห็นทางการเมือง นอกจากนี้ ประเทศภาคีที่ปฏิเสธคำขอส่งผู้ร้ายข้ามแดน จะต้องแจ้งเหตุผลในการปฏิเสธคำขอต่อประเทศภาคีที่ร้องขอด้วย

9) ภาคิจจะต้องให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางกฎหมาย ในเรื่องเกี่ยวกับการสืบสวน สอบสวน การฟ้องคดี รวมทั้ง การดำเนินการเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา เช่น การสืบพยานหลักฐานหรือสอบปากคำ การค้นและยึด การจัดส่งเอกสารทางการเงินหรือการค้า เป็นต้น ทั้งนี้ จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาและไม่เป็นการกระทบกระเทือนต่ออธิปไตย ความมั่นคง และความสงบเรียบร้อยของประชาชน

นอกจากนี้อนุสัญญายังได้กำหนดมาตรการอื่น ๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดได้เป็นอย่างดี คือ

- มาตรการส่งมอบยาเสพติดภายใต้การควบคุม (controlled delivery) เพื่อให้สามารถจับกุมผู้กระทำผิดที่อยู่ปลายทางได้
- มาตรการปราบปรามการค้าลักลอบค้ายาเสพติดทางทะเล ทั้งนี้ โดยสอดคล้องกับกฎหมายทางทะเลระหว่างประเทศ
- มาตรการปราบปรามการค้าลักลอบค้ายาเสพติดทางไปรษณีย์
- มาตรการควบคุมการขนส่งทางพาณิชย์ เพื่อมิให้ผู้ประกอบการขนส่งใช้ขนส่งยาเสพติด

- มาตรการควบคุมสารเคมีบางชนิด และสารตั้งต้นที่สามารถนำไปใช้ผลิตยาเสพติดได้ โดยอนุสัญญาได้แบ่งสารที่สามารถนำไปใช้ในการผลิตยาเสพติด และวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทที่ผิดกฎหมายออกเป็น 2 บัญชี มาตรการควบคุมส่วนใหญ่จะคล้ายคลึงกัน แต่จะมี มาตรการควบคุมเป็นพิเศษสำหรับสารในบัญชีที่ 1 กล่าวคือ ประเทศภาคีจะต้องแจ้งให้ประเทศ ภาคีอื่นทราบล่วงหน้าถึงการส่งออกสารในบัญชีที่ 1 หากประเทศภาคีนั้นร้องขอ

การรับรองอนุสัญญาต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติด และวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ปี 1988 นับเป็นก้าวสำคัญในความพยายามของประชาคมโลกในการต่อสู้กับปัญหาการลักลอบ ค้ายาเสพติด อนุสัญญาได้กำหนดมาตรการต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้การปราบปรามการลักลอบค้ายา เสพติดให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มาตรการบางมาตรการถือเป็นของใหม่ และไม่เคย ปรากฏในสนธิสัญญาระหว่างประเทศใดมาก่อน ซึ่งหากเป็นในอดีต มาตรการเหล่านี้อาจจะไม่ได้ รับการยอมรับ เพราะอาจมีผลกระทบต่ออธิปไตย และรัฐธรรมนูญการปกครองของประเทศต่าง ๆ แต่ด้วยความรุนแรงของปัญหาเสพติด ประเทศต่าง ๆ จึงสนับสนุนให้มีอนุสัญญาดังนี้ขึ้น และประเทศไทยก็เป็นประเทศหนึ่งที่มีส่วนร่วมในการสนับสนุน และจัดทำอนุสัญญามาตั้งแต่ต้น คั้งนั้น จึงเป็นพันธะผูกพันของประเทศไทย ที่จะต้องเข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญาด้วย แต่ก่อนที่จะ เข้าเป็นภาคีนั้นจะต้องมีการออกกฎหมายรองรับมาตรการต่าง ๆ ของอนุสัญญา เพื่อให้สามารถ นำมาตรการเหล่านั้นมาปฏิบัติได้อย่างแท้จริง เมื่อได้เข้าเป็นภาคีของอนุสัญญาแล้ว²

ในปัจจุบัน แม้ประเทศไทยจะยังไม่ได้เข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการ ต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติด และวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ.1988 (UN Convention 1988) แต่ประเทศไทยก็ได้ให้การสนับสนุนอนุสัญญาดังนี้อย่างเต็มที่ และภายหลังจากที่ได้มีการ พิจารณามาตราต่าง ๆ ตามอนุสัญญานี้ทุกข้อแล้ว ปรากฏว่า กฎหมายไทยสามารถรองรับอนุสัญญา ฉบับดังกล่าวได้เกือบครบถ้วน ยกเว้นในเรื่องการฟอกเงิน ซึ่งในอดีตไทยยังไม่มีกฎหมายฉบับใด บัญญัติให้การฟอกเงินเป็นความผิดทางอาญา ดังนั้น ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องออกกฎหมายสกัด การฟอกเงินก่อนที่จะเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาดังนี้ และต่อมาใน พ.ศ.2542 ก็ได้บัญญัติออกมาใช้ อย่างไรก็ดี ถึงแม้จะยังมีไม่ได้เข้าเป็นภาคีของอนุสัญญา แต่รัฐบาลไทยก็ได้ดำเนินงานที่สอดคล้อง กับมาตรการในอนุสัญญานี้อยู่แล้ว เช่น การยึดทรัพย์สินผู้ค้ายาเสพติด การควบคุมเคมีภัณฑ์และ สารตั้งต้นที่ใช้ในการผลิตยาเสพติด รวมถึง การให้ความร่วมมือซึ่งกันและกันทางอาญา เป็นต้น

² สำนักงาน ป.ป.ส., วารสารสำนักงาน ป.ป.ส. 9 (มีนาคม - สิงหาคม 2535) : 25 - 28.

ภาคผนวก ก

พระราชบัญญัติ

ความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ.2535

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2535

เป็นปีที่ 47 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ.2535"

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 บรรดาบทกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศอื่นในส่วนที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

"ความช่วยเหลือ" หมายความว่า ความช่วยเหลือในเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินการสืบสวน สอบสวน ฟ้องคดี ริบทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา

"ประเทศผู้ร้องขอ" หมายความว่า ประเทศที่ร้องขอความช่วยเหลือจากประเทศผู้รับคำร้องขอ

"ประเทศผู้รับคำร้องขอ" หมายความว่า ประเทศที่ได้รับการขอความช่วยเหลือจากประเทศผู้ร้องขอ

“ผู้ประสานงานกลาง” หมายความว่า ผู้ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ประสานงานในการให้ความช่วยเหลือแก่ต่างประเทศ หรือขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศตามพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ” หมายความว่า พนักงานซึ่งมีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือแก่ต่างประเทศตามคำร้องขอความช่วยเหลือ ที่ผู้ประสานงานกลางส่งให้ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 5 ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด 1

ผู้ประสานงานกลาง

มาตรา 6 ให้อัยการสูงสุดหรือผู้ซึ่งอัยการสูงสุดมอบหมายเป็นผู้ประสานงานกลาง

มาตรา 7 ผู้ประสานงานกลางมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากประเทศผู้ร้องขอ และส่งให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ
- (2) รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐบาลไทย และส่งให้ประเทศผู้รับคำร้องขอ
- (3) พิจารณาและวินิจฉัยว่าควรจะให้หรือขอความช่วยเหลือหรือไม่
- (4) ติดตาม และเร่งรัดการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ต่างประเทศเสร็จสิ้นโดยเร็ว

(5) ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(6) ดำเนินการอย่างอื่น เพื่อให้การให้ หรือการขอความช่วยเหลือตามพระราชบัญญัตินี้

บรรดผล

มาตรา 8 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง ประกอบด้วยผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นไม่เกินสี่คน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ และให้ข้าราชการอัยการคนหนึ่งตามที่คณะกรรมการแต่งตั้งเป็นเลขานุการ เพื่อให้ความเห็นประกอบการพิจารณาและวินิจฉัยของผู้ประสานงานกลางในการให้ความช่วยเหลือแก่ต่างประเทศ และการขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ที่อาจมีผลกระทบกระเทือนอธิปไตยความมั่นคง ประโยชน์สาธารณะที่สำคัญ หรือความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือเกี่ยวเนื่องกับความผิดทางการเมือง หรือความผิดทางทหาร

เมื่อมีการขอความช่วยเหลือตามมาตรา 10 หรือมาตรา 36 และผู้ประสานงานกลางได้
ดำเนินการตามมาตรา 11 แล้ว ให้ผู้ประสานงานกลางส่งเรื่องดังกล่าวให้คณะกรรมการโดยทันที
เพื่อพิจารณาให้ความเห็น เว้นแต่คณะกรรมการจะมีมติกำหนดแนวปฏิบัติไว้เป็นอย่างอื่น

ในกรณีที่คณะกรรมการมีความเห็นไม่ตรงกับคำวินิจฉัยของผู้ประสานงานกลาง ให้ผู้
ประสานงานกลางเสนอความเห็นและคำวินิจฉัยดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อประกอบการ
พิจารณาสั่งการตามมาตรา 11 วรรคห้า หรือมาตรา 38 วรรคสอง แล้วแต่กรณี

หมวด 2

การให้ความช่วยเหลือและการขอความช่วยเหลือ

ส่วนที่ 1

บททั่วไป

มาตรา 9 การให้ความช่วยเหลือแก่ต่างประเทศต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(1) ประเทศไทยอาจให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศผู้ร้องขอได้ แม้ว่าไม่มีสนธิสัญญาว่าด้วยความ
ร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาระหว่างกัน แต่ประเทศผู้ร้องขอต้องแสดงว่า จะให้
ความช่วยเหลือในทำนองเดียวกันเมื่อประเทศไทยร้องขอ

(2) การกระทำซึ่งเป็นมูลกรณีของความช่วยเหลือนั้น เป็นความผิดที่มีโทษฐานใดฐานหนึ่ง
ตามกฎหมายไทย เว้นแต่เป็นกรณีที่ประเทศไทยกับประเทศผู้ร้องขอมิมีสนธิสัญญาว่าด้วยความ
ร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาต่อกัน และข้อความในสนธิสัญญาระบุไว้เป็นอย่างอื่น
ทั้งนี้ ความช่วยเหลือดังกล่าวต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

(3) ประเทศไทยอาจปฏิเสธคำร้องขอความช่วยเหลือ หากคำร้องขอนั้นกระทบกระเทือน
อธิปไตย ความมั่นคง หรือสาธารณประโยชน์ที่สำคัญอื่น ๆ ของประเทศไทย หรือเกี่ยวเนื่องกับ
ความผิดทางการเมือง

มาตรา 10 ประเทศที่มีสนธิสัญญาว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศ ในเรื่องทางอาญา
กับประเทศไทย หากประสงค์จะขอความช่วยเหลือตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้จากประเทศไทย ให้
ทำคำร้องขอความช่วยเหลือส่งไปยังผู้ประสานงานกลาง แต่สำหรับประเทศที่ไม่มีสนธิสัญญา
ดังกล่าวกับประเทศไทย ให้ส่งคำร้องขอโดยวิถีทางการทูต

คำร้องขอความช่วยเหลือให้ทำตามแบบ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ผู้ประสานงาน
กลางกำหนด

มาตรา 11 เมื่อได้รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ให้ผู้ประสานงานกลาง พิจารณาและวินิจฉัยว่า คำร้องขอนั้นอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะให้ความช่วยเหลือตามพระราชบัญญัตินี้ ได้หรือไม่ และได้ดำเนินการตามขั้นตอน และมีเอกสารหลักฐานถูกต้องครบถ้วนหรือไม่

ถ้าคำร้องขอนั้นอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะให้ความช่วยเหลือได้ และได้ดำเนินการตามขั้นตอน และมีเอกสารหลักฐานถูกต้องครบถ้วน ให้ผู้ประสานงานกลางส่งคำร้องขอนั้นให้เจ้าหน้าที่ผู้มี อำนาจดำเนินการต่อไป

ถ้าคำร้องขอนั้นไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะให้ความช่วยเหลือได้ หรืออาจให้ความช่วยเหลือ ได้ภายใต้เงื่อนไขที่จำเป็นบางประการ หรือมิได้ดำเนินการตามขั้นตอน หรือมีเอกสารหลักฐานไม่ ถูกต้องครบถ้วน ให้ผู้ประสานงานกลางแจ้งปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือพร้อมด้วยเหตุผล หรือ แจ้งเงื่อนไขที่จำเป็น หรือเหตุขัดข้องให้ประเทศผู้ร้องขอทราบ

ถ้าผู้ประสานงานกลางเห็นว่า การดำเนินการตามคำร้องขอนั้น จะเป็นการแทรกแซงการ ตีบสวน การสอบสวน การฟ้องคดี หรือการดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา ซึ่งกำลัง ดำเนินอยู่ในประเทศไทย ผู้ประสานงานกลางจะเลื่อนการดำเนินการตามคำร้องขอนั้น หรือดำเนินการ ตามคำร้องขอนั้นโดยกำหนดเงื่อนไขที่จำเป็นก็ได้ แล้วแจ้งให้ประเทศผู้ร้องขอทราบ

คำวินิจฉัยของผู้ประสานงานกลางเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือให้ถือเป็นยุติ เว้นแต่ นายก รัฐมนตรีจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

มาตรา 12 ให้ผู้ประสานงานกลางส่งคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ให้แก่ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ ดังนี้

(1) คำร้องขอให้สอบปากคำพยาน จัดหาให้ซึ่งเอกสาร หรือสิ่งของอันเป็นพยานหลักฐาน ซึ่งเป็นการดำเนินการนอกศาล คำร้องขอให้จัดส่งเอกสาร คำร้องขอให้ค้น คำร้องขอให้ยึด เอกสารหรือสิ่งของ และคำร้องขอให้สืบหาบุคคล ให้ส่งอัยการพิจารณาคำวินิจฉัยการ

(2) คำร้องขอให้สืบพยานบุคคล พยานเอกสาร หรือพยานวัตถุ ซึ่งเป็นการดำเนินการใน ศาล และคำร้องขอให้ดำเนินการริบหรือยึดทรัพย์สิน ให้ส่งอัยการพิเศษฝ่ายคดีดำเนินการ

(3) คำร้องขอให้โอน หรือรับโอนบุคคล ที่ถูกคุมขังเพื่อสืบพยานบุคคล ให้ส่งอัยการกรม ราชทัณฑ์ดำเนินการ

(4) คำร้องขอให้เริ่มกระบวนการคดีทางอาญา ให้ส่งอัยการพิจารณาคำวินิจฉัย และอัยการพิเศษ ฝ่ายคดีดำเนินการ

มาตรา 13 เมื่อได้รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากผู้ประสานงานกลาง ให้เจ้าหน้าที่ผู้มี อำนาจดำเนินการให้ความช่วยเหลือตามที่คำร้องขอนั้น เมื่อดำเนินการเสร็จแล้ว ให้ส่งผลการ ดำเนินการตลอดจนเอกสาร และสิ่งของที่เกี่ยวข้องให้แก่ผู้ประสานงานกลาง

มาตรา 14 เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจดำเนินการตามคำร้องขอความช่วยเหลือ และแจ้งผลให้ ผู้ประสานงานกลางทราบแล้ว ให้ผู้ประสานงานกลางจัดการส่งผลการดำเนินการ ตลอดจนเอกสาร และสิ่งของที่เกี่ยวข้องให้แก่ประเทศผู้ร้องขอ

ส่วนที่ 2

การสอบสวนและการสืบพยานหลักฐาน

มาตรา 15 ในกรณีที่ได้รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ให้สอบปากคำพยาน หรือรวบรวมพยานหลักฐานที่อยู่ในประเทศไทยในชั้นสอบสวน ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจแจ้งให้ พนักงานสอบสวนดำเนินการตามคำร้องขอนั้น

ให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจสอบปากคำพยาน หรือรวบรวมพยานหลักฐานตามคำร้องขอ ในวรรคหนึ่ง ในกรณีที่จำเป็นให้มีอำนาจค้น และยึดเอกสาร หรือวัตถุใด ๆ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

เมื่อพนักงานสอบสวนดำเนินการสอบปากคำพยาน หรือรวบรวมพยานหลักฐานเสร็จแล้ว ให้แจ้งผลการดำเนินการ หรือส่งมอบพยานหลักฐานที่รวบรวมได้ ให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจดำเนินการต่อไป

มาตรา 16 ถ้าสนธิสัญญาระหว่างประเทศผู้ร้องขอ กับประเทศไทยว่าด้วยความร่วมมือ ระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา กำหนดให้ต้องมีการรับรองความถูกต้องแท้จริงแห่งเอกสารอย่าง ใดอย่างหนึ่ง ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจมีอำนาจสั่งให้บุคคลผู้มีหน้าที่เก็บรักษาเอกสารรับรองความ ถูกต้องแท้จริงของเอกสารนั้นตามแบบ และวิธีการที่กำหนดไว้ในสนธิสัญญาดังกล่าว หรือตามที่ ผู้ประสานงานกลางกำหนด

มาตรา 17 ในกรณีที่ได้รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ให้สืบพยาน หลักฐานในศาลไทย ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจแจ้งให้พนักงานอัยการดำเนินการตามคำร้องขอนั้น

ให้พนักงานอัยการมีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลที่บุคคลซึ่งจะเป็นพยาน หรือบุคคลซึ่ง ครอบครองหรือดูแลรักษาพยานเอกสาร หรือพยานวัตถุ มีภูมิดำเนาหรือมีที่อยู่ในเขตศาลให้สืบ พยานหลักฐานดังกล่าว และให้ศาลมีอำนาจดำเนินกระบวนการพิจารณาสืบพยานตามบทบัญญัติแห่ง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

เมื่อศาลดำเนินการสืบพยานหลักฐานเสร็จแล้ว ให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลขอรับ บันทึกรายการเบิกความของพยาน รวมทั้ง พยานหลักฐานอื่นในสำนวนไปส่งให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ เพื่อดำเนินการต่อไป

ส่วนที่ 3

การจัดการและการให้ออกสารหรือข่าวสาร ที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ

มาตรา 18 ในกรณีที่ได้รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ให้จัดหาเอกสารหรือข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐบาลไทย ให้ผู้ประสานงานกลางแจ้งไปยังหน่วยงานที่ครอบครองเอกสาร หรือข่าวสารนั้น และให้หน่วยงานดังกล่าวส่งมอบเอกสาร หรือแจ้งข่าวสารนั้นแก่ผู้ประสานงานกลาง

มาตรา 19 ในกรณีที่เอกสารหรือข่าวสารที่ต่างประเทศร้องขอตามมาตรา 18 เป็นเอกสารหรือข่าวสารที่ไม่พึงเปิดเผยต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่ครอบครองเอกสารหรือข่าวสารดังกล่าวเห็นว่าไม่อาจเปิดเผย หรือไม่สมควรเปิดเผยเอกสารหรือข่าวสารตามคำร้องขอ หรืออาจจะเปิดเผยได้โดยมีเงื่อนไข ให้หน่วยงานดังกล่าว แจ้งเหตุขัดข้องหรือเงื่อนไขในการเปิดเผยเอกสาร หรือข่าวสารให้ผู้ประสานงานกลางทราบ

มาตรา 20 ในการจัดหาเอกสาร ตามคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศตามบทบัญญัติในส่วนนี้ ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่เก็บรักษาเอกสารนั้นรับรองความถูกต้องแท้จริงของเอกสารดังกล่าวตามแบบและวิธีการที่ผู้ประสานงานกลางกำหนด ทั้งนี้ เว้นแต่ในกรณีที่ให้มีสนธิสัญญากำหนดไว้เป็นอย่างอื่นก็ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในสนธิสัญญานั้น

ส่วนที่ 4

การจัดส่งเอกสาร

มาตรา 21 ในกรณีที่ได้รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ให้จัดส่งเอกสารทางกฎหมาย ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจดำเนินการตามคำร้องขอ และแจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ประสานงานกลางทราบ

หากเอกสารทางกฎหมายที่ได้รับคำร้องขอให้จัดส่ง เป็นเอกสารเพื่อเรียกบุคคลไปปรากฏตัวต่อหน้าเจ้าหน้าที่หรือศาลในประเทศผู้ร้องขอ ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจจัดส่งให้แก่ผู้รับล่วงหน้าพอสมควรก่อนกำหนดการปรากฏตัว

การแจ้งผลการส่งเอกสาร ให้เป็นไปตามแบบ และวิธีการ ที่ผู้ประสานงานกลางกำหนด ทั้งนี้ เว้นแต่ในกรณีที่ให้มีสนธิสัญญากำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ก็ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในสนธิสัญญานั้น

มาตรา 22 บทบัญญัติว่าด้วยการลงโทษตามกฎหมาย ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการไม่ปฏิบัติ ตามคำสั่งตามกฎหมายของเจ้าพนักงาน หรือคำสั่งของศาล มิให้นำมาใช้บังคับกับบุคคลซึ่งมิใช่คน ตัวยชาติของประเทศผู้ร้องขอ ที่ได้รับเอกสารทางกฎหมายให้ไปปรากฏตัวต่อเจ้าพนักงานหรือศาล ในประเทศผู้ร้องขอ

ส่วนที่ 5

การค้นและยึด

มาตรา 23 ในกรณีที่ได้รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศให้ค้นยึด และส่งมอบ สิ่งของ ถ้ามีเหตุที่จะออกหมายค้น หรือค้น หรือยึดสิ่งของได้ตามกฎหมาย ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ มีอำนาจออกหมายค้น ค้น หรือยึดสิ่งของนั้นได้

มาตรา 24 การค้นและยึดสิ่งของตามมาตรา 23ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยการค้นมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 25 เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ ซึ่งทำการค้นและยึดสิ่งของตามคำร้องขอความช่วยเหลือจะ ต้องทำหนังสือรับรองการเก็บรักษา รูปพรรณ ลักษณะ และความบริบูรณ์แห่งสภาพของสิ่งของนั้น และส่งมอบสิ่งของที่ค้นและยึดได้ พร้อมหนังสือรับรองนั้นให้แก่ผู้ประสานงานกลาง เพื่อดำเนิน การต่อไป

หนังสือรับรองนั้นให้ทำตามแบบและวิธีการที่ผู้ประสานงานกลางกำหนด

ส่วนที่ 6

การโอนบุคคลที่ถูกคุมขังเพื่อสืบพยาน

มาตรา 26 ในกรณีที่ได้รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ให้ส่งบุคคลซึ่งถูก คุมขังในประเทศไทยไปเบิกความเป็นพยานในประเทศผู้ร้องขอ หรือขอส่งบุคคลซึ่งถูกคุมขังใน ประเทศผู้ร้องขอมาเบิกความเป็นพยานในประเทศไทย ถ้าผู้ประสานงานกลางพิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นการจำเป็นและบุคคลซึ่งถูกคุมขังนั้นสมัครใจ ให้แจ้งเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจดำเนินการส่งตัวบุคคล นั้นไปยังประเทศผู้ร้องขอหรือรับตัวบุคคลนั้นจากประเทศผู้ร้องขอเข้ามาในประเทศไทย

การส่งตัวและรับตัวบุคคลตามความในวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ เงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 27 ระยะเวลาที่บุคคลซึ่งถูกส่งตัวไปเบิกความเป็นพยานในต่างประเทศ และอยู่ ภายใต้วความควบคุมของประเทศผู้ร้องขอ ให้ถือว่าเป็นระยะเวลาที่ผู้นั้นถูกคุมขังในประเทศไทย

มาตรา 28 เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ มีอำนาจคุมขังบุคคลที่ถูกคุมขัง ซึ่งถูกส่งตัวมาจากต่างประเทศ เพื่อเบิกความเป็นพยานตลอดเวลาที่บุคคลนั้นอยู่ในประเทศไทย เมื่อบุคคลนั้นเบิกความเป็นพยานเสร็จแล้ว ให้แจ้งผู้ประสานงานกลางทราบ

มาตรา 29 เมื่อผู้ประสานงานกลางได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ ตามความในมาตรา 28 ให้ผู้ประสานงานกลางส่งตัวบุคคลนั้นกลับไปยังประเทศผู้ร้องขอทันที

ส่วนที่ 7

การสืบหาบุคคล

มาตรา 30 ในกรณีที่ได้รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ให้สืบหาตัวบุคคลซึ่งประเทศผู้ร้องขอต้องการตัวเกี่ยวกับการสืบสวน สอบสวน ฟ้องคดี หรือการดำเนินการอื่น ทางอาญา โดยมีเหตุอันควรเชื่อว่าบุคคลดังกล่าวอยู่ในประเทศไทย ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจดำเนินการสืบหาตัวบุคคลนั้น และแจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ประสานงานกลางทราบ

ส่วนที่ 8

การเริ่มกระบวนการคดีทางอาญา

มาตรา 31 ในกรณีที่ได้รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ซึ่งมีอำนาจที่จะเริ่มกระบวนการคดีทางอาญาคดีใดคดีหนึ่ง แต่ประสงค์จะให้เริ่มกระบวนการคดีทางอาญาคดีนั้นในประเทศไทย และคดีดังกล่าวอยู่ในเขตอำนาจของศาลไทย ให้ผู้ประสานงานกลางพิจารณาว่าสมควรจะเริ่มดำเนินการกระบวนการคดีทางอาญาตามคำร้องขอหรือไม่ ถ้าเห็นสมควรให้แจ้งเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจแจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ประสานงานกลางทราบ

ส่วนที่ 9

การริบหรือยึดทรัพย์สิน

มาตรา 32 ในกรณีที่ได้รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ให้ดำเนินการริบหรือยึดทรัพย์สินที่อยู่ในประเทศไทย ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลที่ทรัพย์สินนั้นอยู่ในเขตอำนาจ เพื่อขอให้ศาลพิพากษาริบ หรือมีคำสั่งให้ยึดทรัพย์สินนั้น

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง หากจำเป็นให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจทำการสอบสวนหรือจะมอบหมายให้พนักงานสอบสวนคนใดทำการสอบสวนแทนก็ได้

มาตรา 33 ศาลจะพิพากษาให้ริบทรัพย์สินตามคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศก็ได้ เมื่อมีคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลต่างประเทศให้ริบทรัพย์สินนั้น และทรัพย์สินนั้นอาจถูกริบได้ตามกฎหมายไทย

ในกรณีที่ศาลต่างประเทศมีคำสั่งให้ยึดทรัพย์สินก่อนมีคำพิพากษา หรือมีคำพิพากษาให้ริบทรัพย์สินแล้ว แต่คำพิพากษายังไม่ถึงที่สุด และทรัพย์สินนั้นอาจถูกยึดได้ตามกฎหมายไทย ถ้าศาลเห็นสมควรจะมีคำสั่งให้ยึดทรัพย์สินนั้นไว้ก็ได้

การริบหรือยึดทรัพย์สินตามมาตรา นี้ ให้ศาลพิพากษา หรือมีคำสั่งได้แม้ว่าการกระทำความผิดอันเป็นเหตุให้มีการริบหรือยึดทรัพย์สินนั้นจะมีได้เกิดขึ้นในราชอาณาจักรก็ตาม

มาตรา 34 การสอบสวน การยื่นคำร้อง การพิจารณา การพิพากษา และการมีคำสั่งเกี่ยวกับการริบหรือยึดทรัพย์สินนั้น ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และประมวลกฎหมายอาญาว่าด้วยการริบทรัพย์สินมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 35 ทรัพย์สินที่ศาลพิพากษาให้ริบตามความในส่วนนี้ ให้ตกเป็นของแผ่นดิน แต่ศาลจะพิพากษาให้ทำให้ทรัพย์สินนั้นใช้ไม่ได้ หรือทำลายทรัพย์สินนั้นเสียก็ได้

ส่วนที่ 10

วิธีขอความช่วยเหลือ

มาตรา 36 หน่วยงานของรัฐที่ประสงค์จะขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ให้เสนอเรื่องต่อผู้ประสานงานกลาง

มาตรา 37 คำขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ และเอกสารทั้งปวงที่จะส่งไป ให้ทำตามแบบหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ผู้ประสานงานกลางกำหนด

มาตรา 38 ให้ผู้ประสานงานกลางพิจารณาว่า สมควรจะขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศหรือไม่ โดยพิจารณาถึงหลักเกณฑ์ รายละเอียด ข้อเท็จจริง และเอกสารประกอบ แล้วแจ้งให้หน่วยงานผู้ขอทราบ

คำวินิจฉัยของผู้ประสานงานกลางเกี่ยวกับการขอความช่วยเหลือให้ถือเป็นยุติ เว้นแต่นายกรัฐมนตรีจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

มาตรา 39 หน่วยงานผู้ขอ ต้องปฏิบัติตามพันธกรณีที่ประเทศไทยมีอยู่ต่อประเทศผู้รับคำร้องขอในการใช้ข่าวสารหรือพยานหลักฐานตามวัตถุประสงค์ที่ระบุในคำขอ

หน่วยงานผู้ขอต้องปฏิบัติตามพันธกรณีที่ประเทศไทยมีอยู่ต่อประเทศผู้รับคำร้องขอในการรักษาความลับของข่าวสาร หรือพยานหลักฐานที่ขอรับความช่วยเหลือ เว้นแต่ข่าวสาร หรือพยาน

หลักฐานนั้น จำเป็นต่อการพิจารณาคดีโดยเปิดเผย อันเป็นผลจากการสืบสวน การสอบสวน การฟ้องคดี หรือการดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาที่ระบุไว้ในคำขอ

มาตรา 40 บุคคลที่เข้ามาเบิกความเป็นพยาน หรือให้ปากคำในประเทศไทยตามพระราชบัญญัตินี้ จะไม่ถูกส่งหมายเพื่อดำเนินคดีใด ๆ หรือถูกคุมขัง หรือถูกจำกัดเสรีภาพ โดยเหตุจากการกระทำที่เกิดขึ้นก่อนบุคคลนั้นออกจากประเทศผู้รับคำร้องขอ

สิทธิในวรรคหนึ่งสิ้นสุดลง เมื่อบุคคลนั้นมีโอกาสที่จะออกจากประเทศไทยภายในระยะเวลาสิบห้าวัน หลังจากที่ได้รับแจ้งจากหน่วยงานผู้ร้องขอแล้ว ไม่ว่าจำเป็นต้องอยู่ในประเทศไทยต่อไปอีก แต่ยังคงอยู่ในประเทศไทยต่อไป หรือบุคคลนั้นได้กลับเข้ามาโดยสมัครใจหลังจากที่ได้ออกจากประเทศไทยแล้ว

มาตรา 41 บรรดาพยานหลักฐานและเอกสารที่ได้มาตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าเป็นพยานหลักฐานและเอกสารที่รับฟังได้ตามกฎหมาย

หมวด 3

คำใช้จ่าย

มาตรา 42 บรรดาค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือแก่ต่างประเทศ และการขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

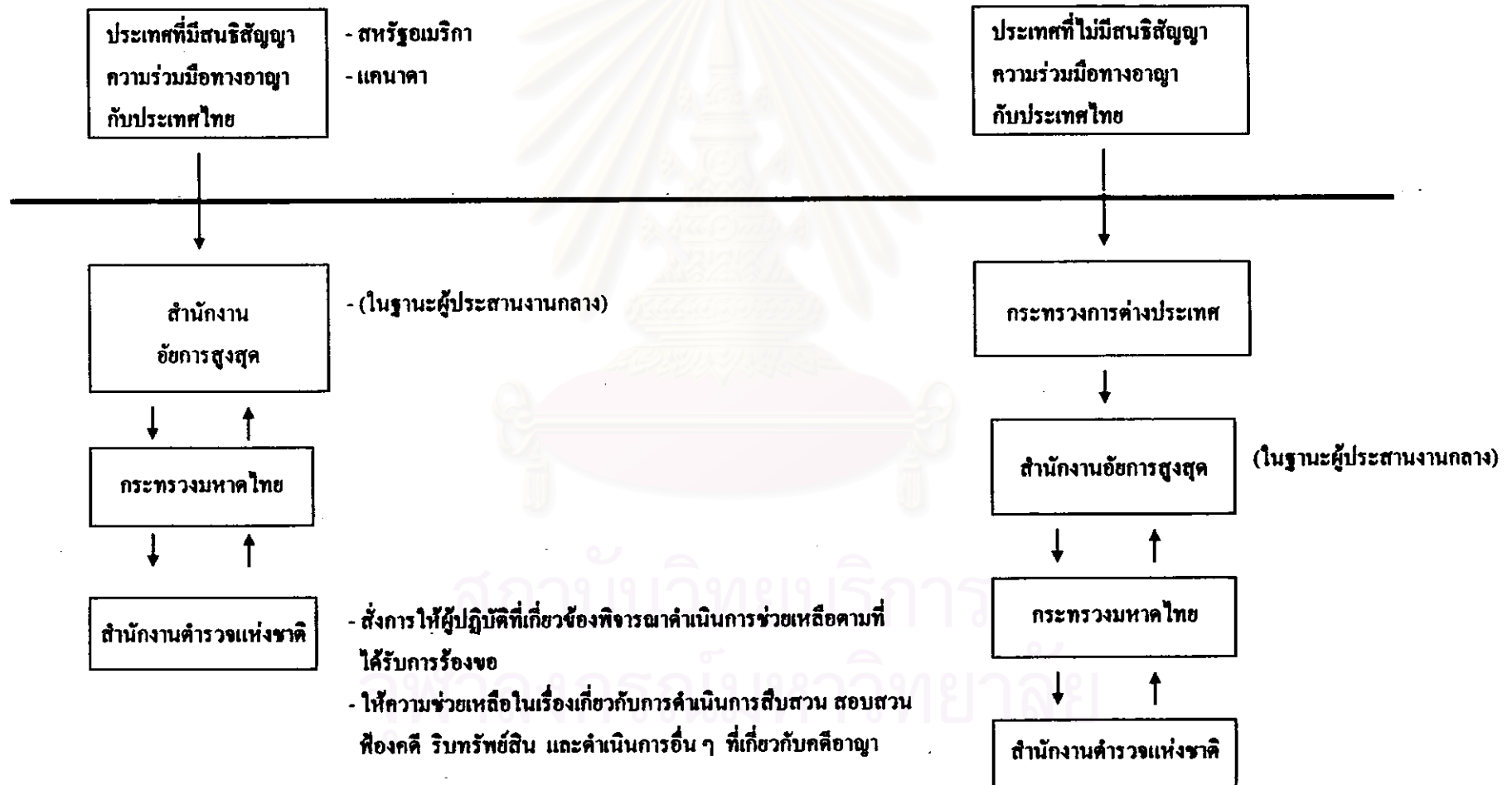
ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อานันท์ ปันยารชุน

นายกรัฐมนตรี³

³ ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ, รวมกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีอาญา, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2538, หน้า 97-109.

สรุป ความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. 2535



ภาคผนวก ง

สนธิสัญญา ระหว่าง ราชอาณาจักรไทย กับ ราชอาณาจักรสหรัฐอเมริกาว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

ราชอาณาจักรไทยและราชอาณาจักรสหรัฐอเมริกา

โดยคำนึงถึงว่า สนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างสหรัฐอเมริกาและราชอาณาจักรไทย ซึ่งลงนามที่กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม ค.ศ.1922 ได้ส่งเสริมการบริหารงาน กระบวนการยุติธรรมทางด้านอาญาในรัฐทั้งสอง และปรารถนาที่จะให้ความร่วมมือระหว่างรัฐบาท ทั้งสอง ในการปราบปรามอาชญากรรมมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และปรารถนาที่จะทำสนธิสัญญา ฉบับใหม่เพื่อการส่งผู้กระทำผิดข้ามแดนให้แก่กันและกัน ได้ตกลงกันดังต่อไปนี้

ข้อ 1

ข้อผูกพันในการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

1. ภายใต้บังคับของบทบัญญัติที่ระบุไว้ในสนธิสัญญานี้ ภาคิคู่สัญญาตกลงที่จะส่งให้ แก่กันและกัน ซึ่งตัวบุคคลที่พบในดินแดนของภาคิคู่สัญญาฝ่ายหนึ่ง ซึ่งถูกดำเนินคดี ถูกฟ้อง ถูกตัดสินว่ามีความผิด หรือถูกต้องการตัวเพื่อบังคับการลงโทษตามคำพิพากษาศาล สำหรับการ กระทำความผิดที่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ โดยเจ้าหน้าที่ทางศาลของรัฐที่ร้องขอ คำว่า "เจ้าหน้าที่ทาง ศาล" จะรวมถึงเจ้าหน้าที่ตำรวจและพนักงานอัยการ ซึ่งทำหน้าที่ดำเนินคดี หรือฟ้องบุคคลดังกล่าว ตามกฎหมายของภาคิคู่สัญญาแต่ละฝ่าย

2. สำหรับความผิดที่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ ซึ่งได้กระทำขึ้นภายนอกดินแดนของรัฐที่ร้องขอ รัฐที่ได้รับการร้องขอจะส่งผู้ร้ายข้ามแดนภายใต้บังคับของบทบัญญัติของสนธิสัญญานี้ หาก กฎหมายของตนกำหนดให้ลงโทษความผิดดังกล่าวในสถานการณที่คล้ายคลึงกัน

ข้อ 2

ความผิดที่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้

1. ความผิดที่จะถือว่าเป็นความผิดที่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนเพื่อการดำเนินคดี หรือเพื่อบังคับตาม คำพิพากษาลงโทษ หรือ ตามคำสั่งกักขังได้ ก็ต่อเมื่อความผิดนั้นลงโทษได้ตามกฎหมายของภาคิ คู่สัญญาทั้งสองฝ่าย โดยการจำคุก หรือการกักขัง ในรูปแบบอื่นเป็นระยะเวลามากกว่าหนึ่งปี หรือโดยการลงโทษที่หนักกว่า

สำหรับการบังคับการลงโทษ หรือกักขังตามคำสั่งในความผิดที่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนดังกล่าว จะให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนกันได้ หากระยะเวลาของโทษ หรือคำสั่งกักขังที่เหลือจะต้องรับโทษต่อมี ระยะเวลาอย่างน้อย 6 เดือน

2. ความผิดที่จะถือว่าเป็นความผิดที่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ หากความผิดนั้นประกอบด้วย การกระทำความผิด หรือการพยายามกระทำความผิด การช่วยเหลือ หรือส่งเสริม การสนับสนุน การให้ คำปรึกษา หรือการเป็นผู้จัด หรือการเป็นผู้สมคบ ไม่ว่าจะก่อนหรือหลังการกระทำสำหรับความผิด ที่ระบุไว้ในวรรค 1 ของข้อนี้ ทั้งนี้ ภายใต้เงื่อนไขว่าความผิดดังกล่าวลงโทษได้ตามกฎหมายของ ภาควิชาที่ผู้ต้องหาทั้งสองฝ่าย โดยการจำคุกหรือกักขังในรูปแบบอื่นเป็นระยะเวลามากกว่าหนึ่งปี หรือ โดยการลงโทษที่หนักกว่า

3. ให้มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนด้วยสำหรับการกระทำความผิดฐานเป็นอั้งยี่ หรือช่องโจรตาม ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายของประเทศไทย เพื่อกระทำความผิดซึ่งระบุไว้ในวรรค 1 ของข้อนี้ และ สำหรับการวางแผนตามกฎหมายของสหรัฐอเมริกาเพื่อกระทำความผิดดังกล่าว

4. เพื่อความมุ่งประสงค์ของข้อนี้ ให้ถือว่าเป็นความผิดที่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้

ก. ไม่ว่าจะกฎหมายของภาควิชาที่ผู้ต้องหาจะจัดความผิดอยู่ในประเภทเดียวกัน หรือจะเรียกชื่อ ความผิดเดียวกัน หรือไม่ก็ตาม หรือ

ข. ไม่ว่าจะจะเป็นความผิดซึ่งกฎหมายสหพันธรัฐของสหรัฐอเมริกาคำหนดให้มีการพิสูจน์ว่า มีการขนส่งระหว่างมลรัฐ หรือการใช้ไปรษณีย์ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นที่กระทบกระเทือน การค้าระหว่างมลรัฐหรือต่างประเทศหรือไม่ก็ตาม เรื่องดังกล่าวมีความมุ่งประสงค์เพียงเพื่อให้ อำนาจศาลแก่ศาลมลรัฐของสหรัฐอเมริกา

5. เมื่อให้มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ตามความผิดที่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนฐานใดฐานหนึ่งได้แล้ว อาจจะมีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนในความผิดอื่น ซึ่งระบุไว้ในคำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่เป็นไป ตามเงื่อนไขสำหรับการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ยกเว้น เงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับระยะเวลาของโทษ หรือคำสั่ง กักขังไว้ในวรรค 1 ของข้อนี้

ข้อ 3

ความผิดทางการเมืองและทางทหาร

1. จะไม่มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ถ้า

ก. ความผิดที่ขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนเป็นความผิดทางการเมือง หรือ

ข. เป็นที่ประจักษ์ชัดว่าการร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดน มีความมุ่งประสงค์ทางการเมือง

หรือ

ก. ความผิดที่ขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนเป็นความผิดทางทหารโดยเฉพาะ

2. เพื่อความมุ่งประสงค์ของสนธิสัญญานี้ การปลงชีวิต หรือการกระทำความผิด โดยเจตนาต่อชีวิต หรือต่อร่างกายของประมุขแห่งรัฐของภาคีสัญญาฝ่ายหนึ่งของสมาชิกในครอบครัวของบุคคลนั้น รวมทั้ง การพยายามกระทำความผิดดังกล่าว มิให้ถือว่าเป็นความผิดในความหมายของวรรค 1 ของข้อนี้

ข้อ 4

อำนาจศาลชั้น

รัฐที่ได้รับการร้องขอ อาจปฏิเสธการส่งผู้ร้ายข้ามแดนบุคคลที่ถูกขอให้ส่งตัวสำหรับความผิดที่ถือว่าได้กระทำทั้งหมด หรือบางส่วนในดินแดนของตน หรือในสถานที่ที่ถือเสมือนเป็นดินแดนของตน โดยรัฐที่ได้รับการร้องขอจะต้องดำเนินคดีต่อบุคคลดังกล่าวสำหรับความผิดนั้น ตามกฎหมายของตน

ข้อ 5

การตกลงโทษก่อนในความผิดเดียวกัน

1. จะไม่มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ถ้าบุคคลที่ถูกขอให้ส่งตัวได้รับการพิจารณาคดี และถูกพิพากษาลงโทษ หรือปล่อยตัวในรัฐที่ได้รับการร้องขอสำหรับความผิดที่ขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดน
2. การส่งผู้ร้ายข้ามแดนอาจจะถูกปฏิเสธ ถ้าบุคคลที่ถูกขอให้ส่งตัวกำลังถูก หรือได้ถูกดำเนินคดีแล้วในรัฐที่ได้รับการร้องขอสำหรับความผิดที่ขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดน
3. อาจส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ ถึงแม้ว่าเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐที่ได้รับการร้องขอได้ตัดสินใจที่จะไม่ฟ้องคดีต่อบุคคลที่ถูกขอให้ส่งตัวสำหรับการกระทำที่ขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดน

ข้อ 6

โทษประหาร

ถ้าความผิดที่ขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนถูกลงโทษประหารชีวิต ตามกฎหมายของรัฐที่ร้องขอได้ และไม่อาจถูกลงโทษประหารชีวิตตามกฎหมายของรัฐที่ได้รับการร้องขอ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐที่ได้รับการร้องขออาจปฏิเสธการส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ เว้นแต่

ก. ความผิดนั้นเป็นความผิดฐานฆ่าผู้อื่น ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายของรัฐที่ได้รับการร้องขอ หรือ

ข. เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐที่ร้องขอให้หลักประกันว่า จะเสนอแนะต่อผู้มีอำนาจกษ-

โทษของรัฐที่ร้องขอ เพื่อให้ขอให้เปลี่ยนโทษประหารเป็นโทษที่เบากว่านั้น หากมีการลงโทษ
ประหารชีวิต

ในกรณีของสหรัฐอเมริกา เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจได้แก่ฝ่ายบริหาร

ข้อ 7

การขาดอายุความ

จะไม่มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนเมื่อการฟ้องคดีหรือการบังคับการลงโทษ สำหรับความผิดที่
ขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนนั้นต้องห้ามโดยขาดอายุความตามกฎหมายของรัฐที่ร้องขอ

ข้อ 8

สัญชาติ

1. ภาควิชาสัญญาแต่ละฝ่ายไม่ผูกพันที่จะส่งคนชาติของตนข้ามแดน

ในกรณีที่สหรัฐอเมริกาเป็นรัฐที่ได้รับการร้องขอ ฝ่ายบริหารมีอำนาจที่จะส่งคนชาติ
ของตนข้ามแดนได้ หากในดุลพินิจของตนเห็นสมควรที่จะกระทำเช่นนั้น

ในกรณีที่ประเทศไทยเป็นรัฐที่ได้รับการร้องขอ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอาจจะส่งคนชาติ
ของตนข้ามแดนได้ หากมิได้ถูกห้ามให้กระทำเช่นนั้น

2. หากไม่มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนภายใต้วรรค 1 ของข้อนี้ รัฐที่ได้รับการร้องขอจะต้อง
เสนอคดีนั้นให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของตนเพื่อฟ้องคดีต่อไปตามคำร้องขอของรัฐที่ร้องขอ เพื่อความ
มุ่งประสงค์นี้ รัฐที่ร้องขอจะต้องส่งจำนวน ข้อสนเทศ และพยานเอกสารหรือพยานวัตถุเกี่ยวกับ
คดีให้แก่รัฐที่ได้รับการร้องขอ ถ้ารัฐที่ได้รับการร้องขอต้องการเอกสาร หรือพยานหลักฐานเพิ่มเติม
เอกสารและพยานหลักฐานดังกล่าวจะถูกส่งไปให้โดยรัฐนั้น ไม่เสียค่าใช้จ่าย

3. แม้จะมีวรรค 2 ของข้อนี้ รัฐที่ได้รับการร้องขอไม่ต้องเสนอคดีนั้นต่อเจ้าหน้าที่ผู้มี
อำนาจของตนเพื่อฟ้องคดี ถ้ารัฐที่ได้รับการร้องขอไม่มีอำนาจศาลเหนือความผิดนั้น

ข้อ 9

วิธีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนและเอกสารที่ต้องการ

1. คำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนจะกระทำโดยผ่านวิถีทางการทูต
2. คำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนจะต้องแนบ

ก. เอกสาร คำแถลง หรือพยานหลักฐานอื่น ๆ ซึ่งระบุรูปพรรณสัณฐาน และที่อยู่
ที่อาจเป็นไปได้ของบุคคลที่ถูกขอให้ส่งตัว

ข. ค่าแถลงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคดี รวมถึงเวลาและสถานที่ที่ความผิดได้เกิดขึ้น หากเป็นไปได้

ค. บทบัญญัติของกฎหมายที่ระบอบองค์ประกอบสำคัญ และที่กำหนดฐานความผิดที่ขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดน

ง. บทบัญญัติของกฎหมายที่กำหนดโทษสำหรับความผิด และ

จ. บทบัญญัติของกฎหมายที่กำหนดอายุความเพื่อการฟ้องคดี หรือเพื่อการดำเนินการลงโทษสำหรับความผิด

3. คำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนเกี่ยวกับบุคคลที่ถูกขอให้ส่งตัวเพื่อการส่งคดี จะต้องแนบเอกสารดังต่อไปนี้ด้วย

ก. สำเนาหมายจับที่ออกโดยผู้พิพากษา หรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอื่นของรัฐที่ร้องขอ

ข. พยานหลักฐานตามกฎหมายของรัฐที่ได้รับการร้องขอ ซึ่งให้เหตุผลของการจับ และการให้มีการดำเนินคดีบุคคลดังกล่าว รวมถึงพยานหลักฐานที่ชี้ให้เห็นว่าบุคคลที่ถูกขอให้ส่งตัวเป็นบุคคลเดียวกันกับที่ระบุไว้ในหมายจับ

4. คำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนเกี่ยวกับบุคคลที่ถูกพิพากษาว่ากระทำผิด จะต้องแนบเอกสารเพิ่มเติมจากเอกสารที่ระบุไว้ในวรรค 2 ของข้อนี้ ดังต่อไปนี้

ก. สำเนาคำพิพากษาว่ากระทำผิดของศาลของรัฐที่ร้องขอ และ

ข. พยานหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่า บุคคลที่ถูกขอให้ส่งตัวเป็นบุคคลเดียวกันกับที่อ้างถึงในคำพิพากษาว่ากระทำผิด

หากบุคคลนั้นได้ถูกพิพากษาว่ากระทำผิด แต่ยังไม่ถูกพิพากษาลงโทษ คำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนจะต้องแนบค่าแถลงในเรื่องนี้ด้วย หากบุคคลที่ถูกพิพากษาว่ากระทำผิดได้ถูกพิพากษาลงโทษแล้ว คำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนจะต้องแนบสำเนาคำพิพากษาลงโทษ และค่าแถลงที่แสดงให้เห็นถึงโทษที่ได้รับแล้ว

5. เอกสารทั้งหมดที่นำส่งโดยรัฐที่ร้องขอจะแปลเป็นภาษาของรัฐที่ได้รับการร้องขอ

6. เอกสารที่ส่งผ่านวิถีทางการทูต จะเป็นที่ยอมรับให้ใช้ในกระบวนการพิจารณาส่งผู้ร้ายข้ามแดนในรัฐที่ได้รับการร้องขอ โดยไม่ต้องมีการรับรองหรือนิติกรณอื่นเพิ่มเติมอีก

ข้อ 10

การจับกุมชั่วคราว

1. ในกรณีเร่งด่วน ภาควิชาการแต่ละฝ่ายอาจร้องขอให้จับกุมบุคคลที่ถูกกล่าวหา หรือถูกพิพากษาว่ากระทำผิดไว้ชั่วคราวได้ คำขอให้จับกุมตัวชั่วคราวจะส่งผ่านวิถีทางการทูต หรือโดยตรง

ระหว่างกระทรวงยุติธรรมในสหรัฐอเมริกา และกระทรวงมหาดไทยในประเทศไทย ซึ่งในกรณีนี้อาจจะใช้เครื่องมือสื่อสารของตำรวจสากล

2. คำขอจะประกอบด้วยรูปพรรณของบุคคลที่ถูกขอให้ส่งตัว ที่อยู่ของบุคคลนั้น หากรู้ค่า แดงช้อยเกี่ยวกับข้อเท็จจริงในคดี รวมทั้ง เวลา และสถานที่ ที่ความผิดได้เกิดขึ้นหากเป็นไปได้ คำแถลงว่า ได้มีหมายจับ หรือ ได้มีคำพิพากษาว่ากระทำความผิดสำหรับบุคคลนั้น ดังระบุไว้ใน ข้อ 9 และคำแถลงว่าจะได้ส่งคำร้องขอให้ส่งบุคคลดังกล่าวข้ามแดนตามมา

3. จะมีการแจ้งผลของคำขอแก่รัฐที่ร้องขอโดยไม่ชักช้า

4. การจับกุมชั่วคราวจะสิ้นสุดลงณากายในระยะเวลา 60 วัน หลังการจับกุมบุคคลที่ขอให้ส่งตัว เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐที่ได้รับการร้องขอมิได้รับคำร้องขออย่างเป็นทางการให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดน และเอกสารสนับสนุนที่จำเป็นตามข้อ 9

5. การที่การจับกุมชั่วคราวสิ้นสุดลงตามวรรค 4 ของข้อนี้ จะไม่เป็นอุปสรรคต่อการส่งบุคคลดังกล่าวข้ามแดน หากมีการส่งคำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนและเอกสารสนับสนุนที่ระบุไว้ในข้อ 9 ได้ในภายหลัง

ข้อ 11

การวินิจฉัยและการส่งมอบตัว

1. รัฐที่ได้รับการร้องขอจะแจ้งโดยไม่ชักช้า ผ่านวิถีทางการทูตให้รัฐที่ร้องขอทราบถึงการวินิจฉัยของตนเกี่ยวกับคำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดน

2. รัฐที่ได้รับการร้องขอ ต้องให้เหตุผลในการปฏิเสธคำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนบางส่วนหรือทั้งหมด

3. หากให้มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ การส่งมอบตัวบุคคลที่ถูกขอให้ส่ง จะมีขึ้นภายในระยะเวลาที่อาจกำหนดไว้ในกฎหมายของรัฐที่ได้รับการร้องขอ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของภาคีสัญญาจะตกลงกันเกี่ยวกับเวลาและสถานที่ของการส่งมอบบุคคลที่ถูกขอให้ส่ง อย่างไรก็ตาม หากไม่มีการนำตัวบุคคลนั้นออกไปจากดินแดนของรัฐที่ได้รับการร้องขอภายในเวลาที่กำหนดไว้ บุคคลนั้นอาจจะถูกปล่อยตัว และรัฐที่ได้รับการร้องขออาจจะปฏิเสธการส่งผู้ร้ายข้ามแดนสำหรับความผิดเดียวกันนั้นได้ภายหลัง

ข้อ 12

การเตือนการส่งมอบตัว

ในกรณีอนุญาตตามคำขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดน บุคคลซึ่งกำลังอยู่ระหว่างการดำเนินคดี หรือ

กำลังรับโทษในดินแดนของรัฐที่ได้รับการร้องขอในความผิดอื่น รัฐที่ได้รับการร้องขออาจเลื่อนการส่งมอบตัวบุคคลที่ถูกขอให้ส่งตัวจนกว่าการดำเนินคดีต่อบุคคลนั้นจะเสร็จสิ้น หรือจนกว่าการดำเนินการลงโทษที่อาจจะกำหนด หรือได้กำหนดแล้วเสร็จสมบูรณ์

ข้อ 13

คำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนจากหลายรัฐ

1. หากรัฐที่ได้รับการร้องขอได้รับคำร้องจากภาคีสัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง และจากรัฐที่ตามอีกหนึ่งรัฐหรือมากกว่า เพื่อขอให้ส่งบุคคลเดียวกันข้ามแดน ไม่ว่าจะในความผิดเดียวกันหรือความผิดแตกต่างกัน รัฐที่ได้รับการร้องขอจะตัดสินใจว่าจะส่งบุคคลนั้นข้ามแดนให้แก่รัฐใด ในการวินิจฉัยรัฐดังกล่าวจะพิจารณาถึงองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ซึ่งรวมถึงแต่ไม่จำกัดเฉพาะองค์ประกอบดังต่อไปนี้

(ก) รัฐที่ความผิดได้กระทำขึ้น

(ข) ในกรณีที่เป็นการคิดแตกต่างกัน รัฐที่ขอให้ส่งในความผิดที่มีโทษหนักที่สุดตามกฎหมายของรัฐที่ได้รับการร้องขอ

(ค) ในกรณีที่เป็นการคิดแตกต่างกัน ซึ่งรัฐที่ได้รับการร้องขอเห็นว่ามีความร้ายแรงเท่ากัน ถ้าคำร้องขอที่ได้รับจากรัฐที่ร้องขอ

(ง) สัญชาติของผู้กระทำผิด และ

(จ) ความเป็นไปได้ในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนต่อ ระหว่างรัฐที่ร้องขอเหล่านั้น

2. ในกรณีที่คำร้องขอมายังประเทศไทย การวินิจฉัยซึ่งระบุไว้ในวรรค 1 ของข้อนี้ จะกระทำโดยฝ่ายบริหารในสหรัฐอเมริกา ในกรณีที่คำร้องขอมายังสหรัฐอเมริกา การวินิจฉัย จะกระทำโดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในประเทศไทย

ข้อ 14

หลักเกณฑ์ว่าด้วยการพิจารณาความผิดเฉพาะเรื่อง

1. บุคคลที่ถูกส่งตัวข้ามแดนภายใต้สนธิสัญญานี้ จะไม่ถูกควบคุมดำเนินคดีหรือลงโทษในดินแดนของรัฐที่ร้องขอสำหรับความผิดอื่น นอกเหนือจากความผิดที่อนุญาตให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดน และไม่ถูกส่งตัวเป็นผู้ร้ายข้ามแดนโดยรัฐนั้นไปยังรัฐที่ตาม นอกจาก

ก. บุคคลนั้นได้ออกจากดินแดนของรัฐที่ร้องขอ ภายหลังจากการส่งผู้ร้ายข้ามแดน และได้กลับเข้าไปในรัฐที่ร้องขอใหม่โดยสมัครใจ

ข. บุคคลนั้นมิได้ออกไปจากดินแดนของรัฐที่ร้องขอภายใน 45 วัน ภายหลังจากที่มี
อิสระที่จะกระทำเช่นนั้น หรือ

ค. รัฐที่ได้รับการร้องขอได้ให้ความยินยอมกับการคุมขัง การพิจารณาคดี หรือการ
ลงโทษบุคคลนั้นสำหรับความผิดอื่นนอกจากความผิดที่อนุญาตให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดน หรือกับการส่ง
ผู้ร้ายข้ามแดนให้แก่รัฐที่ตาม เพื่อความมุ่งประสงค์นี้ รัฐที่ได้รับการร้องขออาจจะขอให้มีการส่ง
เอกสารหรือคำแถลงซึ่งระบุไว้ในข้อ 9 รวมถึง คำให้การของบุคคลที่ถูกส่งตัวข้ามแดนที่เกี่ยวข้อง
กับความผิดนั้น

บทบัญญัติเหล่านี้จะไม่ใช้บังคับกับความผิดที่กระทำขึ้นภายหลังการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

2. หากในระหว่างการดำเนินคดี มีการเปลี่ยนแปลงโดยชอบด้วยกฎหมายซึ่งข้อกล่าวหาที่ใช้ส่ง
บุคคลนั้นข้ามแดน โดยเหตุกฎหมายออกใหม่ หรือการกล่าวหา การต่อสู้คดี หรือผลการพิจารณา
ปรากฏว่าเป็นความผิดที่มีโทษเบากว่า บุคคลนั้นอาจจะถูกฟ้องคดีหรือถูกพิพากษาลงโทษตามนั้น
ทั้งนี้ ข้อกล่าวหาที่เปลี่ยนแปลงจะต้อง

ก. มีมูลฐานตามข้อเท็จจริงชุดเดียวกันกับที่ระบุไว้ในคำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดน และ
ในเอกสารสนับสนุน และ

ข. มีกำหนดโทษขั้นสูงเท่า หรือน้อยกว่าความผิดที่บุคคลนั้นถูกส่งตัวข้ามแดน

ข้อ 15

วิธีการแบบย่อ

หากบุคคลที่ถูกขอให้ส่งตัวยินยอมอย่างถอนไม่ได้เป็นลายลักษณ์อักษร ให้ส่งคนเป็นผู้ร้าย
ข้ามแดน ภายหลังจากที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจได้แจ้งให้ทราบโดยเฉพาะตัว ถึงสิทธิของคนที่จะได้รับการ
พิจารณาตามกระบวนการส่งผู้ร้ายข้ามแดนอย่างเป็นทางการ และความคุ้มครองที่จะมีจากกระบวนการ
การดังกล่าว รัฐที่ได้รับการร้องขออาจจะส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้โดยไม่ต้องผ่านกระบวนการส่งผู้ร้าย
ข้ามแดนอย่างเป็นทางการ

ข้อ 16

การส่งมอบทรัพย์สิน

1. เมื่อได้รับการร้องขอจากรัฐที่ร้องขอ และเท่าที่กฎหมายของผู้อนุญาตไว้ รัฐที่ได้รับการ
ร้องขอจะยึดและจะส่งมอบพร้อมกับการส่งผู้ร้ายข้ามแดนซึ่งทรัพย์สิน

(ก) ที่อาจต้องใช้เป็นพยานหลักฐาน หรือ

(ข) ที่ได้มาโดยผลของการกระทำความผิด และพบอยู่ในความครอบครองของบุคคลซึ่งถูกขอให้ส่งตัวในขณะที่ถูกจับกุมหรือค้นพบในภายหลัง

2. ทรัพย์สินที่ระบุไว้ในวรรค 1 ของข้อนี้ จะส่งมอบให้ถึงแม้ว่าการส่งผู้ร้ายข้ามแดนซึ่งได้อนุญาตแล้ว ไม่สามารถที่จะดำเนินการส่งได้เนื่องจากบุคคลซึ่งถูกขอให้ส่งตัวตาย หายตามสูญ หรือหลบหนีไป

3. เมื่อทรัพย์สินดังกล่าวจะต้องถูกยึด หรือถูกริบในอาณาเขตของรัฐที่ได้รับการร้องขอ รัฐดังกล่าวนี้อาจยึดทรัพย์สินนั้นไว้เป็นการชั่วคราว หรือส่งมอบให้โดยมีเงื่อนไขว่าจะส่งทรัพย์สินนั้นคืนเพื่อใช้ในคดีอาญาที่กำลังดำเนินอยู่

4. สิทธิใด ๆ ในทรัพย์สินดังกล่าวซึ่งรัฐที่ได้รับการร้องขอ หรือรัฐหรือบุคคลอื่นใดอาจได้มานั้นจะได้รับความคุ้มครอง ในกรณีที่มีสิทธิดังกล่าวนี้มีอยู่ ทรัพย์สินนั้นจะถูกคืนตามคำขอโดยไม่คิดค่าภาระใด ๆ ให้แก่รัฐที่ได้รับการร้องขอโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ภายหลังการพิจารณาคดี

ข้อ 17

การผ่านแดน

1. ภาคิผู้สัญญาแต่ละฝ่าย อาจอนุญาตให้บุคคลซึ่งถูกส่งมอบตัวโดยรัฐที่สาม ให้ภาคิผู้สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งผ่านดินแดนของตน ภาคิผู้สัญญาที่ร้องขอผ่านแดนต้องส่งคำร้องขอผ่านแดนระบุรายละเอียดของบุคคลที่ถูกส่งผ่านแดน และคำแถลงย่อเกี่ยวกับข้อเท็จจริงในคดีให้แก่รัฐซึ่งดินแดนถูกผ่านโดยวิธีทางการทูต ในกรณีที่ใช้การขนส่งทางอากาศ และมีได้มีการกำหนดที่จะลงจอดในดินแดนของคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง ไม่จำเป็นต้องได้รับการอนุญาตเช่นนั้น

2. หากมีการลงจอดโดยไม่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า ในดินแดนของภาคิผู้สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งเกิดขึ้น การผ่านแดนจะอยู่ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติวรรค 1 ของข้อนี้ ภาคิผู้สัญญานั้นอาจจะควบคุมบุคคลที่จะผ่านแดนได้เป็นระยะเวลาไม่เกิน 96 ชั่วโมง ในระหว่างรอคำร้องขอผ่านแดน

ข้อ 18

ค่าใช้จ่ายและการช่วยเหลือ

1. ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในดินแดนของรัฐที่ได้รับการร้องขอโดยเหตุแห่งการส่งผู้ร้ายข้ามแดนจนถึงเวลาส่งมอบตัวบุคคลซึ่งจะถูกส่งผู้ร้ายข้ามแดน ให้เป็นภาระของรัฐนั้น

2. รัฐที่ได้รับการร้องขอจะปรากฏตัวแทนรัฐที่ร้องขอ เพื่อดำเนินการตามกระบวนการที่เกิดจากคำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดน

3. รัฐที่ได้รับการร้องขอจะไม่เรียกช่องทางการเงินจากรัฐที่ร้องขอในการจับกุม คุมขัง สอบสวน และส่งมอบตัวบุคคลซึ่งถูกขอให้ส่งตัวภายใต้บทบัญญัติของสนธิสัญญานี้

ข้อ 19

ขอบเขตการใช้สนธิสัญญา

สนธิสัญญานี้จะใช้ต่อความผิดที่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ภายใต้สนธิสัญญานี้ ซึ่งได้กระทำขึ้น ก่อนหรือหลังวันที่สนธิสัญญานี้มีผลใช้บังคับ

ข้อ 20

การให้สัตยาบันและการมีผลใช้บังคับ

1. สนธิสัญญานี้จะต้องได้รับการให้สัตยาบัน สัตยาบันสารจะมีการแลกเปลี่ยนกันที่ กรุงเทพมหานคร โดยเร็วที่สุดเท่าที่จะกระทำได้
2. สนธิสัญญานี้จะมีผลใช้บังคับ 30 วัน หลังจากการแลกเปลี่ยนสัตยาบันสาร
3. เมื่อสนธิสัญญานี้มีผลใช้บังคับ สนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างสหรัฐอเมริกา และราชอาณาจักรไทยซึ่งลงนามที่กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม ค.ศ.1922 จะเลิกใช้บังคับ ทั้งนี้ กระบวนการส่งผู้ร้ายข้ามแดนซึ่งอยู่ในระหว่างการดำเนินการในรัฐที่ได้รับการร้องขอในขณะที่สนธิสัญญานี้มีผลใช้บังคับ จะยังสามารถดำเนินการต่อไปได้

ข้อ 21

การบอกเลิก

ภาคีสัญญาแต่ละฝ่ายอาจบอกเลิกสนธิสัญญานี้เมื่อใดก็ได้ โดยแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร ให้ภาคีอีกฝ่ายหนึ่งทราบ และการบอกเลิกจะมีผล 6 เดือน หลังจากวันที่ได้รับการแจ้งดังกล่าว การบอกเลิกจะไม่กระทบกระเทือนต่อกระบวนการส่งผู้ร้ายข้ามแดนใด ๆ ซึ่งได้เริ่มขึ้นก่อนที่จะมีการแจ้งดังกล่าว

เพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ผู้ลงนามข้างท้ายซึ่งได้รับมอบอำนาจโดยถูกต้องจากรัฐบาลแต่ละฝ่ายได้ลงนามสนธิสัญญานี้

ทำคู่กันเป็นสองฉบับ ณ กรุงวอชิงตัน เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม คริสต์ศักราช 1983 เป็นภาษาไทยและอังกฤษ แต่ละภาษาถูกต้องเท่าเทียมกัน

สำหรับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

สำหรับรัฐบาลแห่งสหรัฐอเมริกา

พลอากาศเอก ฉัตร เศรษฐีดา
(ฉัตร เศรษฐีดา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
แห่งประเทศไทย

นายวิเดียม เฟรินช สมิต
(นายวิเดียม เฟรินช สมิต)

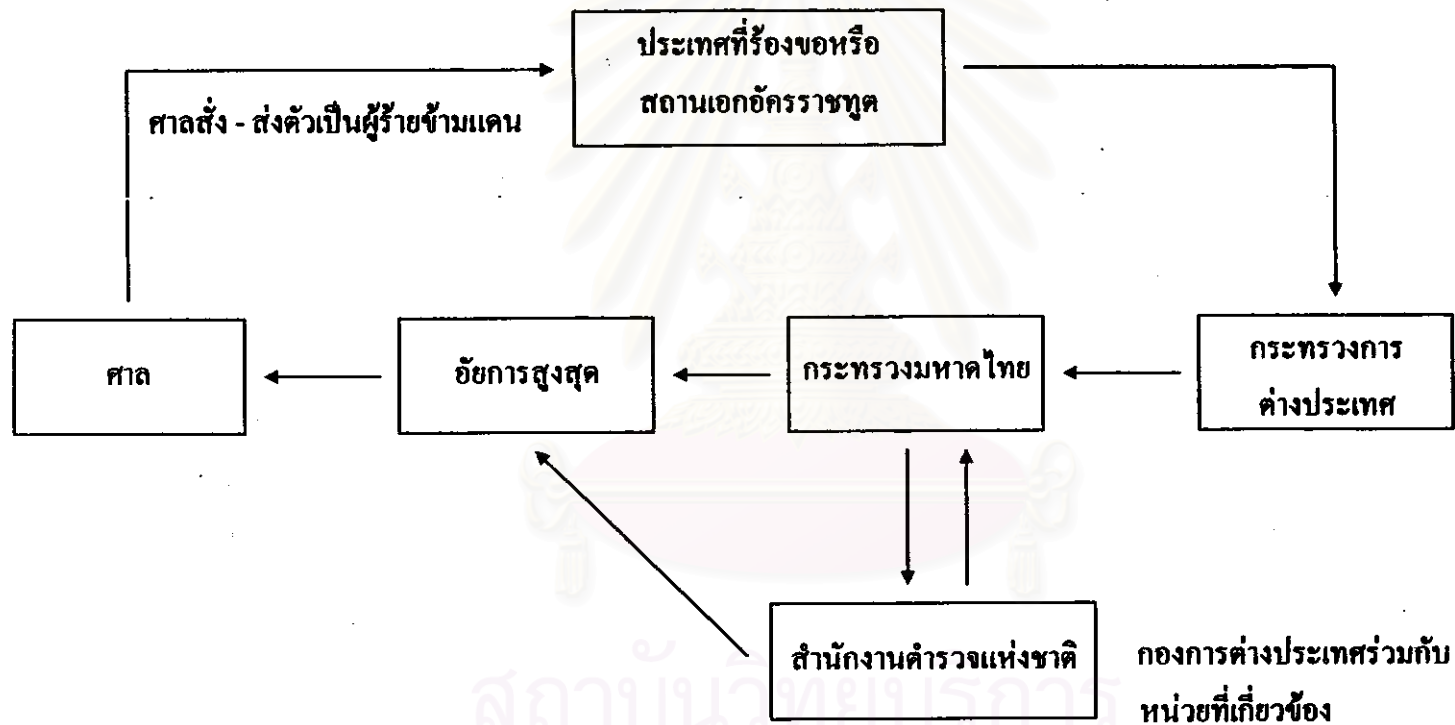
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
แห่งสหรัฐอเมริกา¹



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

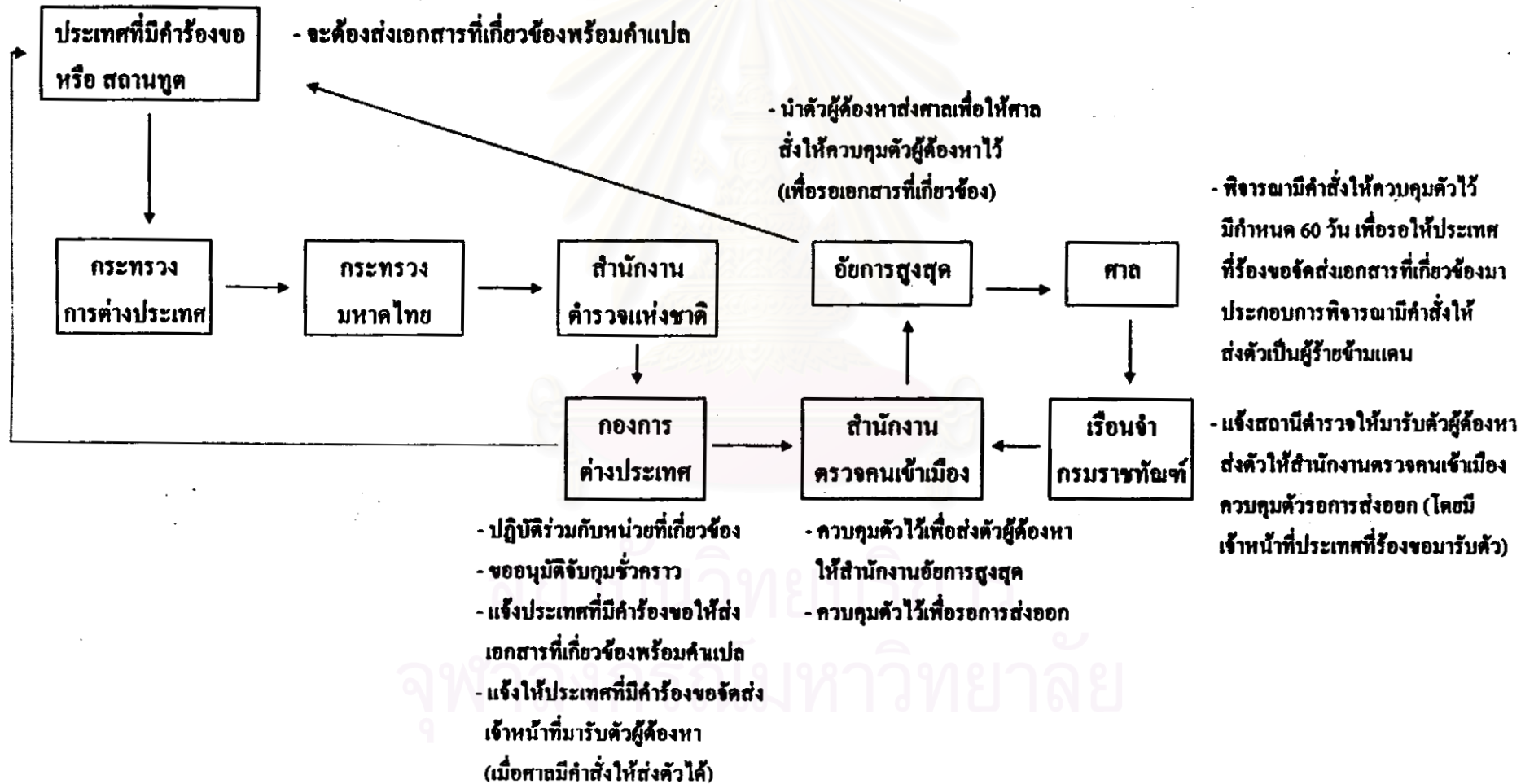
¹ ทวีเกียรติ มินะกะนิษฐ์, รวมกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีอาญา, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2538, หน้า 234-246.

สรุป ขั้นตอนมีคำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนผ่านวิถีทางการทูต (EXTRADITION)



ที่มา : พระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน พุทธศักราช 2472

สรุป การมีคำร้องขอให้จับกุมชั่วคราว (PROVISIONAL ARREST)



ภาคผนวก จ

สหรัฐอเมริกากับการใช้กองกำลังบุกจับกุมตัวประธานาธิบดี นอริเอกา ผู้นำปานามา

สหรัฐอเมริกา เป็นประเทศมหาอำนาจที่ให้ความสำคัญกับนโยบายป้องกันและปราบปรามยาเสพติดทั้งภายในและภายนอกประเทศเป็นอย่างมาก โดยได้ตระหนักว่า ปัญหาเสพติดเป็นส่วนหนึ่งของปัญหาความมั่นคง จึงมุ่งสกัดกั้นมิให้ยาเสพติดชนิดต่าง ๆ ซึ่งผลิตในต่างประเทศถูกลำเลียงนำเข้าไปยังสหรัฐอเมริกา ด้วยการดำเนินการทั้งทางการเมือง การปราบปราม และการให้ความช่วยเหลือ ทั้งนี้ วิธีการที่สหรัฐอเมริกานำมาใช้กับประเทศเป้าหมายเพื่อแก้ไขปัญหานี้ จะขึ้นอยู่กับสถานการณ์ ความมีอิทธิพลเหนือกว่า และโอกาสที่สามารถจะกระทำได้

กรณีการจับกุมตัวประธานาธิบดีนอริเอกาแห่งปานามาโดยสหรัฐอเมริกา ถือเป็นกรณีการดำเนินการปราบปรามเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดลักษณะหนึ่ง ซึ่งค่อนข้างรุนแรง เด็ดขาด และจริงจัง เพราะมีการเข้าแทรกแซงโดยตรงด้วยการใช้กองกำลังทางทหาร จนมีการบุกจับกุมตัวผู้นำสูงสุดของปานามา มาขึ้นศาลคดียาเสพติดในสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น สหรัฐอเมริกาได้ตัดสินใจกระทำการเพราะเป็นผู้มีอิทธิพลเหนือปานามา อันเนื่องมาจากประวัติศาสตร์ของปานามา นั้น ถือว่าพื้นที่ดังกล่าวโดยเฉพาะบริเวณคลองปานามา เป็นจุดที่มีความสำคัญในทางยุทธศาสตร์ต่อสหรัฐอเมริกามาก เป็นคลองที่สหรัฐอเมริกาได้ขุดขึ้นตามสนธิสัญญา Hay / Bunau – Varilla Treaty⁵ ซึ่งจัดทำขึ้นระหว่างสหรัฐอเมริกา และปานามา หลังจากที่ปานามาประกาศเป็นอิสระอย่างเป็นทางการว่าจะไม่ขึ้นตรงต่อโคลัมเบียอีกต่อไป ทำให้สหรัฐอเมริกามีอำนาจในการบริหาร และปกป้องคลองปานามาที่ถือว่าเป็นทรัพย์สินที่ได้สร้างขึ้น และนอกจากนี้ ปานามายังจัดเป็นประเทศในอเมริกากลางที่ถูกจัดตั้งขึ้นเป็นรัฐอิสระภายใต้อิทธิพลและการสนับสนุนของสหรัฐอเมริกา

การใช้กำลังทางทหารเข้าแทรกแซงบุกยึดประเทศปานามาในปี 1989 ของสหรัฐอเมริกา ในกรณีดังกล่าวถึงนี้ ถือเป็นการใช้กองกำลังทหารจำนวนมากเป็นครั้งแรกของสหรัฐอเมริกา นับแต่

⁵ US Department of State. Background Notes Series, Panama, March 1992 Published by The Bureau of Public Affairs. Official Name : Republic of Panama. http://iaehv.nl/users/grimaldo/state_dept.html, (9/18/98 5:36 PM) : 3.

สงครามโลกครั้งที่ 2 ภายหลังสงครามเวียดนาม และเหตุการณ์รุนแรงในประวัติศาสตร์ของชาวปานามาเอง โดยไม่มีความเกี่ยวข้องกับสงครามเย็น หรือลัทธิคอมมิวนิสต์แต่อย่างใด และผลของการใช้กำลังในครั้งนี้ จบลงด้วยการจับกุมจอมเผด็จการ แมนนิวเอด แอนโตนิโอ นอริเอกา (Manuel Antonio Noriega) ผู้นำของปานามา ซึ่งต่อมาถูกนำตัวไปพิจารณาคดีในประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อลงโทษทางคดีอาญา โทษฐานพัวพันกับขบวนการค้ายาเสพติดที่ถักทอปั่นเข้าไปจำหน่ายยังสหรัฐอเมริกา

สำหรับ นอริเอกา นั้น ได้รับการเลือกตั้งเป็นผู้นำสูงสุดของปานามาในปี 1984 ซึ่งนับว่าเป็นปีแห่งการเลือกตั้งในปานามาครั้งที่มีข่าวฮือฮามากที่สุดในเรื่องการโกงการเลือกตั้ง มีการกระทำผิดกฎ กติกา และมีการคอร์รัปชัน มากที่สุด⁶ นอริเอกา ถือเป็นจอมเผด็จการผู้เชี่ยวชาญด้านกองกำลังทหาร ผู้ซึ่งกระทำการทุจริตหลายทาง เพื่อให้ได้เงินมาสนองตอบต่อความต้องการ โดยได้เข้าไปมีส่วนพัวพันกับการถักทอค้ายาเสพติด การค้าอาวุธเถื่อน การชักฟอกเงินในรูปแบบต่าง ๆ นอกจากนี้ ได้กระทำการกดขี่ข่มเหงประชาชนภายในประเทศอย่างอำมหิต และที่สำคัญ นอริเอกา ยังทำการฝ่าฝืนสนธิสัญญาคลองปานามาที่สร้างขึ้นเพื่อสันติระหว่างชาวอเมริกัน และชาวปานามา ด้วยการรุกรานกองกำลัง ตลอดจนหน่วยงานของสหรัฐอเมริกาในปานามา จนภาวะความตึงเครียดได้เพิ่มขึ้นอย่างมากเมื่อกองกำลังทหารของปานามาบุกทำลายสถานทูตสหรัฐอเมริกาในปานามา และด้วยเหตุแห่งการฝ่าฝืนสนธิสัญญาประการสุดท้ายนี้เอง จึงเป็นข้ออ้างเพียงพอที่สหรัฐอเมริกาจะแสดงให้เห็นถึงเหตุผลอันสมควรมในการใช้ความรุนแรงเข้าตอบโต้ ด้วยการส่งกองกำลังทหารเข้าไปในปานามาเพื่อทำการแทรกแซง ถบถ้างกำลังอำนาจของ นอริเอกา⁷

เกี่ยวกับเรื่องนี้ ประธานาธิบดี จอร์จ บุช แห่งสหรัฐอเมริกา ผู้ตัดสินใจใช้ความรุนแรงในครั้งนั้น ได้ชี้แจงเหตุแห่งการใช้กำลังทางทหารว่ามีมูลเหตุมาจากความต้องการ 4 ประการ คือ

- 1) เพื่อปกป้องชีวิตของชาวอเมริกัน
- 2) เพื่อฟื้นฟูการปกครองระบอบประชาธิปไตยของปานามา

⁶ Ibid., p. 4.

⁷ Gilboa, Eytan, "The Panama invasion revisited : Lessons for the use of force in the Post Cold War Era," *Political Science Quarterly*, New York, Winter 1995/1996.

- 3) เพื่อรักษาสนธิสัญญาคลองปานามาที่ทำร่วมกัน
- 4) เพื่อจัดการตามกฎหมายกับ นอริเอกา ผู้ซึ่งทุจริต ฉ้อโกง และโดยเฉพาะในเรื่อง การค้ายาเสพติด ที่ได้สร้างปัญหาสังคมจนกลับกลายเป็นผลร้ายต่อสหรัฐอเมริกาเป็นอย่างมาก

นุช ได้กล่าวอ้างเหตุผลดังกล่าว หลังจากที่ นอริเอกา ถูกตัดสินคดีในสหรัฐอเมริกา โทษฐานค้ายาเสพติด ชักฟอกเงิน และฉ้อโกง ระหว่างโทษจำคุก 40 ปี ในเดือนกรกฎาคม 1992⁴

ปัญหาของนอริเอกาดังกล่าว เป็นปัญหาที่ได้เริ่มขึ้นตั้งแต่ในปี 1985 โดยเป็นเรื่องภายในของประเทศปานามา จนถึงจุดที่มีการเปลี่ยนแปลงซึ่งเกิดขึ้นในเดือน กุมภาพันธ์ 1988 สมัยของประธานาธิบดี เรแกน ซึ่งในขณะนั้นสหรัฐอเมริกาได้ประกาศออกมาแล้วว่า ปัญหาขายาเสพติดเป็นปัญหาใหญ่ที่ทุกคามสังคมชาวอเมริกัน และต้องเร่งดำเนินการแก้ไข เป็นเวลาเดียวกับที่ นอริเอกา ถูกฟ้องร้องในฟลอริดา เรื่องคดีความผิดเกี่ยวกับการชักฟอกเงิน และลักลอบค้ายาเสพติด ซึ่งจากข้อกล่าวหาเรื่องนี้ ทำให้สหรัฐอเมริกาดำเนินการยึดทรัพย์สินของรัฐบาลปานามาในธนาคารของสหรัฐอเมริกาทั้งหมด และระงับการตั้งถ่ายต่าง ๆ ให้แก่ นอริเอกา เพื่อเป็นการกดดันและบีบบังคับ นอริเอกา ให้ออกจากตำแหน่ง ผู้นำสหรัฐอเมริกาและคณะผู้บริหารได้สั่งให้มีการดำเนินการสืบสวนหาข้อเท็จจริงเพื่อปลดอำนาจ นอริเอกา พร้อม ๆ การดำเนินการเข้าแทรกแซงภายใน ทั้งโดยทางตรงและทางลับ เช่น ส่งขบวนการเข้าไปของส่งเสริมชนชาวปานามาให้ก่อการจลาจล และทำการรัฐประหาร อีกทั้งยังให้การช่วยเหลือกลุ่มผู้คัดค้านการเลือกตั้งของชาวปานามา แต่ความพยายามเหล่านี้ก็ไม่ประสบความสำเร็จ เมื่อปรากฏว่า นอริเอกา ได้ปฏิเสธไม่ยอมสละอำนาจของตน กับปฏิเสธข้อต่อรองของสหรัฐอเมริกาที่จะเข้าช่วยแก้ไขปัญหาวิกฤตการณ์ภายในประเทศ สหรัฐอเมริกาจึงตัดสินใจที่จะใช้วิธีการอื่น ๆ เพื่อปลด นอริเอกา ให้ได้ ควบคู่ไปกับสถานการณ์ความตึงเครียดของวิกฤตการณ์ทางการเมืองภายในของปานามาเอง อาทิเช่น การเจรจาต่อรอง การเข้าแทรกแซงในทุกด้านทั้งทางเศรษฐกิจ และการทูต ตลอดจนการคุกคามด้วยกำลังทางทหาร ในปี 1987 และในปีเดียวกันนี้เอง สภาองเกรสของ สหรัฐอเมริกา ก็ได้ยุติการให้ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาประเทศแก่ปานามาในทุก ๆ ด้าน ด้วยการถอนชื่อปานามาออกจาก The US Agency

⁴ Griffith, Lvelaw L, "Caribbean security : Retrospect and prospect," Latin American Research Review, Albuquerque, 1995.

for International Development’ แต่วิธีการเหล่านี้ก็ไม่ประสบผลสำเร็จอีกเช่นเคย อันเนื่องมาจาก การประเมินค่าความสามารถของนอริเอกา ดำเนินไป ประกอบกับความเข้มงวดของวุฒิสภา และความไร้ความสามารถ ในกระบวนการวางแผนของสหรัฐอเมริกา ในกระบวนการกำหนดนโยบาย จึงได้ก่อให้เกิดความล้มเหลวจนกลับกลายเป็นการเสริมสร้างความมั่นคงให้กับสถานภาพในความเป็นอำนาจของ นอริเอกา ในปานามา จากกรณีที่สามารถต่อต้านแรงกดดันจากมหาอำนาจเช่นสหรัฐอเมริกาได้อย่างไม่หวั่นเกรง⁹ ต่อมาเมื่อปัญหาชาเสพติดในสหรัฐอเมริกาได้ทวีความรุนแรงขึ้นไปอีก สหรัฐอเมริกามีได้นิ่งนอนใจ และได้พุ่งเป้าหมายมาที่ตัวการสำคัญของการค้าชาเสพติด คือ นอริเอกา อีกครั้ง ในครั้งนี้ ภายหลังจากที่ประสบความล้มเหลวมาแล้วหลายครั้ง สหรัฐอเมริกาได้หันมาใช้ความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นเพื่อจะสยบ นอริเอกา และเพื่อแก้ไขปัญหาชาเสพติด ที่ถูกลักลอบลำเลียงนำเข้าไปภายในสหรัฐอเมริกาให้ได้อย่างเห็นผลเป็นรูปธรรม สหรัฐอเมริกาสั่งให้มีการตรวจสอบทรัพย์สินของ นอริเอกา โดยละเอียด และต่อมาได้ใช้พลังอำนาจในความเป็นมหาอำนาจของคนส่งกองกำลังทหารจำนวนมากบุกปานามา และจับกุมตัว นอริเอกา มาดำเนินคดีในสหรัฐอเมริกาได้ในที่สุด

การใช้ความรุนแรงในลักษณะของกำลังและอำนาจ เข้าแทรกแซงปานามา เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดกรณี นอริเอกา ของสหรัฐอเมริกา เป็นกรณีที่สามารถกระทำได้ เนื่องจากสหรัฐอเมริกามีอิทธิพลอยู่เหนือปานามา ดังนั้น ยาเสพติดส่วนหนึ่งที่มีการลักลอบนำเข้าไปยังสหรัฐอเมริกา โดยมีต้นตอการผลิตหรือแหล่งที่มาจากปานามาก็จะถูกปราบปรามและสกัดกั้นได้โดยตรง ซึ่งเป็นผลมาจากการตัดสินใจดำเนินการขั้นเด็ดขาดในครั้งนี้ของสหรัฐอเมริกา

⁹ US Department of State, Background Notes Series, Panama, March 1992 Published by The Bureau of Public Affairs. Official Name : Republic of Panama, p. 4.

¹⁰ Gilboa, Eytan, “The Panama invasion revisited : Lessons for the use of force in the Post Cold War Era,” p. 2.

ภาคผนวก ฉ

คดีประวัติศาสตร์ที่ไทยให้ความร่วมมือกับสหรัฐอเมริกาในการส่งผู้ร้ายข้ามแดน อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากกฎหมายต่อต้านการฟอกเงิน

การแก้ไขปัญหายาเสพติดระหว่างประเทศของสหรัฐอเมริกา เมื่อพบข้อมูลเกี่ยวกับประเทศ ซึ่งเป็นแหล่งที่มาของการลำเลียงยาเสพติด แต่อยู่นอกเขตอิทธิพลที่ไม่สามารถเข้าแทรกแซงใด ๆ ด้วยเกรงว่าจะส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในเรื่องอื่น ๆ สหรัฐอเมริกาจะเลือกใช้วิธีประสานขอความร่วมมือไปยังประเทศนั้น เพื่อผลในการปราบปรามและสกัดกั้นเส้นทางลำเลียง โดยการเสนอให้ความช่วยเหลือเป็นเงินทุนดำเนินการในรูปแบบต่าง ๆ แก่ประเทศที่เป็นแหล่งผลิต และทางผ่าน นอกจากนี้ สหรัฐอเมริกายังผลักดันให้มีการออกกฎหมายยึดทรัพย์สิน ที่ได้มาโดยการกระทำความผิด ซึ่งมุ่งประเด็นไปที่ทรัพย์สินของนักค้ายาเสพติดเป็นสำคัญ อันจะนำไปสู่การปราบปรามและจับกุมผู้ค้ายาเสพติดได้ ดังกรณีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนในคดี นายทงง ศิริปริชาพงษ์

นายทงง ศิริปริชาพงษ์ อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จากจังหวัดนครพนม เขต 1 สังกัดพรรคชาติไทย หรือที่รู้จักกันดีในนาม “ป.เปิด” เป็นตัวอย่างผู้ต้องหาก็คืออาชญากรรมที่เกิดขึ้นในลักษณะที่กล่าวถึงซึ่งเห็นได้ชัดเจนที่สุด นายทงงฯ เป็นผู้มีชื่อเสียงทั้งในวงการเมือง และวงการธุรกิจไทย เป็นเจ้าของกิจการหลายอย่างในประเทศ ไม่ว่าจะเป็นธุรกิจบันเทิง ธุรกิจทัวร์ ธุรกิจโรงแรมในจังหวัดเชียงราย และเมืองพัทยา ภายใต้ชื่อที่รู้จักกันดี คือ “โรงแรมติดเค็ดคัก” ซึ่งไม่มีใครที่จะทราบว่าเงินรายได้ที่นำมาดำเนินธุรกิจต่าง ๆ เหล่านี้ มีเบื้องหลังที่มาอย่างไร ซึ่งได้เริ่มมีการเปิดเผยเรื่องราวจนเป็นที่สนใจของคนทั้งประเทศ เมื่อหน่วยปราบปรามยาเสพติดของสหรัฐฯ ได้จับกุมชาวอเมริกันคนหนึ่ง ชื่อ เจมส์ เฮอริคท์ เอลส์ ในปี 1992 โดยเมื่อมีการไต่สวนความผิดที่ศาลแคลิฟอร์เนีย นายเจมส์ได้ให้การขัดท้อคว่ำร่วมกันค้ำกัญชากับนายทงงฯ มาตั้งแต่ ค.ศ. 1973 - 1987 และจากเอกสารของสำนักข่าวสารอเมริกันเองระบุว่า ตลอดระยะเวลา 10 กว่าปี ดังกล่าว นายทงงฯ พัวพันกับคดีค้ำกัญชามาประมาณ 6 ครั้ง รวมน้ำหนักทั้งสิ้น 47 ตัน มูลค่านับพันล้าน”

”สตู๊ปข่าวสด, “เปิดบัญชีดำ คีอีเอ.สหรัฐ,” ข่าวสด (5 พฤษภาคม 2537).

ทางคดีปรากฏว่าศาลแคลิฟอร์เนียได้ส่งเรื่องถึงรัฐบาลไทย เพื่อส่งหมายเรียกให้นายทนงฯ ไปให้การ ซึ่งรัฐบาลไทยก็ได้ดำเนินการไปตามลำดับขั้นตอน แต่นายทนงฯ เอง มิได้ปฏิบัติตาม จนกระทั่งต่อมา อัยการประจำรัฐแคลิฟอร์เนียได้ร้องต่อศาลให้ใช้มาตรการทางด้านการกฎหมายยึดทรัพย์สินนายทนงฯ ที่สหรัฐอเมริกา อันประกอบด้วย บ้านในลอสแอนเจลิส และรถเบนซ์ 560 เอสแอล โดยอ้างว่าเป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากเงินกำไรในการซื้อขายยาเสพติด¹² หรือเงินจากการกระทำผิดตามกฎหมายสหรัฐอเมริกา ซึ่งได้ผ่านกระบวนการฟ้องเงิน และเมื่อศาลสหรัฐอเมริกา ดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายยึดทรัพย์สินแล้ว ก็ได้มีการส่งเรื่องถึงรัฐบาลไทยให้ดำเนินการยึดทรัพย์สินของนายทนงฯ บ้าง และต่อมาได้ร้องขอให้ส่งตัวนายทนงฯ ไปยังสหรัฐอเมริกา ตามสนธิสัญญาว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่ไทยทำไว้กับสหรัฐอเมริกา ฉบับลงวันที่ 14 ธันวาคม 1983 และตามพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน ซึ่งในเรื่องนี้ นายประชุม ทองมี ทนายฝ่ายนายทนงฯ ได้คัดค้านคำฟ้องของอัยการ โดยอ้างว่า ความผิดที่โจทก์ระบุเป็นความผิดนอกราชอาณาจักรสหรัฐอเมริกา ซึ่งโจทก์ระบุเพียงว่าจำเลยนำกฎหมายจากเซเชลเซียตะวันออกเฉียงใต้ แต่ไม่ระบุว่า เป็นประเทศใด จึงไม่อาจส่งตัวไปดำเนินคดีในสหรัฐอเมริกาได้ และตามกฎหมายไทยก็ไม่อาจลงโทษได้เช่นเดียวกัน นอกจากนี้ ฝ่ายนายทนงฯ ยังอ้างว่า ประเทศไทยไม่ใช่เมืองขึ้นของประเทศใด กระบวนการยุติธรรมเป็นไปโดยอิสระ มีกฎหมายที่จะบังคับให้แก่คนไทยและต่างชาติที่เข้ามากระทำผิดในไทย¹³ จึงไม่จำเป็นต้องส่งตัวไปยังสหรัฐอเมริกา แต่ทั้งนี้ ศาลไทยก็ได้มีคำพิพากษาให้ส่งตัวนายทนงฯ ไปดำเนินคดียังสหรัฐอเมริกาตามขั้นตอนการดำเนินการระหว่างประเทศผ่านหน่วยงานภายใน และจากการประสานงานโดยองค์การระหว่างประเทศ เพื่อให้เป็นไปตามสนธิสัญญาระหว่างไทย - สหรัฐอเมริกา และนโยบายของทางฝ่ายไทย ที่ประสงค์ให้ความร่วมมือกับสหรัฐอเมริกา ในเรื่องการปราบปรามขบวนการค้ายาเสพติดด้วยการส่งตัวผู้กระทำผิดไปเป็นผู้ร้ายข้ามแดน

คดีนี้ ได้กลายเป็นคดีประวัติศาสตร์คดีแรกที่ไทยได้ให้ความร่วมมือระหว่างประเทศในการส่งตัวคนสัญชาติไทยที่ถูกกล่าวหาว่าไปกระทำความผิดนอกราชอาณาจักร ไปรับการตัดสินพิจารณาคดียังประเทศสหรัฐอเมริกา ตามสนธิสัญญาว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ซึ่งในความเป็นจริง หากนโยบายของรัฐบาลแสดงจุดยืนที่จะไม่ส่งตัวนายทนงฯ ไปให้สหรัฐอเมริกา ก็สามารถทำได้ แต่ไทยได้เลือกที่จะให้ความร่วมมือกับทางสหรัฐอเมริกาในที่สุด ทั้งนี้ ด้วยการดำเนินงานให้

¹² เรื่องเดียวกัน.

¹³ “ป.เป็ด โผล่มอบตัวศาลส่งเข้าคุกทันที,” ไทยไปเนนเจียล (11 - 12 กุมภาพันธ์ 2538).

ความร่วมมือประสานการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทย และสหรัฐอเมริกา โดยอาศัย พระราชบัญญัติการให้ความร่วมมือทางอาญาระหว่างประเทศ พ.ศ.2535 ประกอบสนธิสัญญา ระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสหรัฐอเมริกา ว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนมา เป็นข้อพิจารณาตัดสินใจดำเนินการ ซึ่งจากการเปิดเผยของ นายโอภาส อรุณินทร์ อัยการสูงสุด ในขณะนั้น ได้ชี้แจงขั้นตอนการประสานงานให้ทราบว่า สำนักงานอัยการสูงสุดเคยได้รับหนังสือ จากกระทรวงการต่างประเทศ ขอความร่วมมือให้ส่งเอกสารชุดหนึ่งให้แก่ผู้ประสานงานจากสหรัฐ-อเมริกากรณีที่มีคนไทยกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ และถูกศาลสหรัฐอเมริกาคำเนิน คดี โดยเอกสารดังกล่าวได้ส่งผ่านสำนักงานอัยการสูงสุดในฐานะผู้ประสานงานตาม “พระราช-บัญญัติการให้ความร่วมมือทางอาญาระหว่างประเทศ พ.ศ.2535” หลังจากนั้นสำนักงานอัยการ สูงสุดได้ร่วมกับคณะกรรมการพิจารณาประสานงานทำการพิจารณาในเรื่องนี้ และมีข้อยุติให้ ดำเนินการส่งมอบเอกสารชุดนั้นให้แก่ผู้ประสานงานจากสหรัฐอเมริกา

ข้อสรุปของคดีนี้ เป็นคดีที่เกิดขึ้นในสหรัฐอเมริกา และศาลสหรัฐอเมริกาได้ใช้อำนาจทาง กฎหมายตัดสินยึดทรัพย์นายทงฯ และกลายเป็นบัญชีดำที่หน่วย DEA ของทางการสหรัฐอเมริกา ได้ประสานงานมายังประเทศไทยผ่านกระทรวงการต่างประเทศ โดยให้กระทรวงการต่างประเทศ ส่งเรื่องขอความร่วมมือไปยังสำนักงานอัยการสูงสุด และ สำนักงาน ป.ป.ส. ให้ช่วยตรวจสอบ ส่งมอบพยานหลักฐานที่สหรัฐอเมริกาต้องการ และเรื่องยุติลงที่ทางไทยไม่สามารถเอาผิดกับนาย ทงฯ ได้ ทั้งในแง่ของการยึดทรัพย์ และออกหมายจับ เนื่องจากจุดอ่อนของกฎหมายไทย ที่ใน ขณะนั้น ยังไม่มีบทบัญญัติใดที่จะสามารถเข้าไปตรวจสอบทรัพย์สินของนายทงฯ ว่าได้มาโดย การกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือไม่ได้ แต่สำหรับในเรื่องของความร่วมมือที่มีให้ต่อกัน ระหว่างไทย - สหรัฐอเมริกา นั้น นับว่าประสบความสำเร็จเป็นอย่างสูง (รายละเอียดขั้นตอนใน การประสานงานเพื่อส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดนนี้ สามารถศึกษาได้จากภาคผนวก ก และ ง)

ความร่วมมือในเรื่องของการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ในลักษณะเดียวกับกรณีของนายทงฯ นี้ ได้เกิดขึ้นตามมาอีก เมื่อไทยและสหรัฐอเมริกา ได้ร่วมปฏิบัติการภายใต้รหัส Tiger Trap จนทำให้ ในเดือนพฤศจิกายน 2537 กระทรวงมหาดไทยสั่งการให้กรมตำรวจ (ชื่อหน่วยงานในขณะนั้น) โดยกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติดประสานการปฏิบัติกับสำนักงาน ป.ป.ส., ต.ช.ค. ภาค 3 และกองพลรบพิเศษที่ 2 ทำการตรวจค้นและจับกุมบุคคลผู้กระทำความผิดที่ได้ทำการลักลอบ นำยาเสพติดเข้าไปยังสหรัฐอเมริกาได้จำนวนรวม 13 คน อาทิเช่น นายชาติชาย ภัทรวินุญย์ หรือ โห มิง เตอะ นายชาติ ยังวิริกุล หรือ หยั่ง ซือ หิว เป็นต้น ซึ่งต่อมาได้มีการดำเนินการตาม

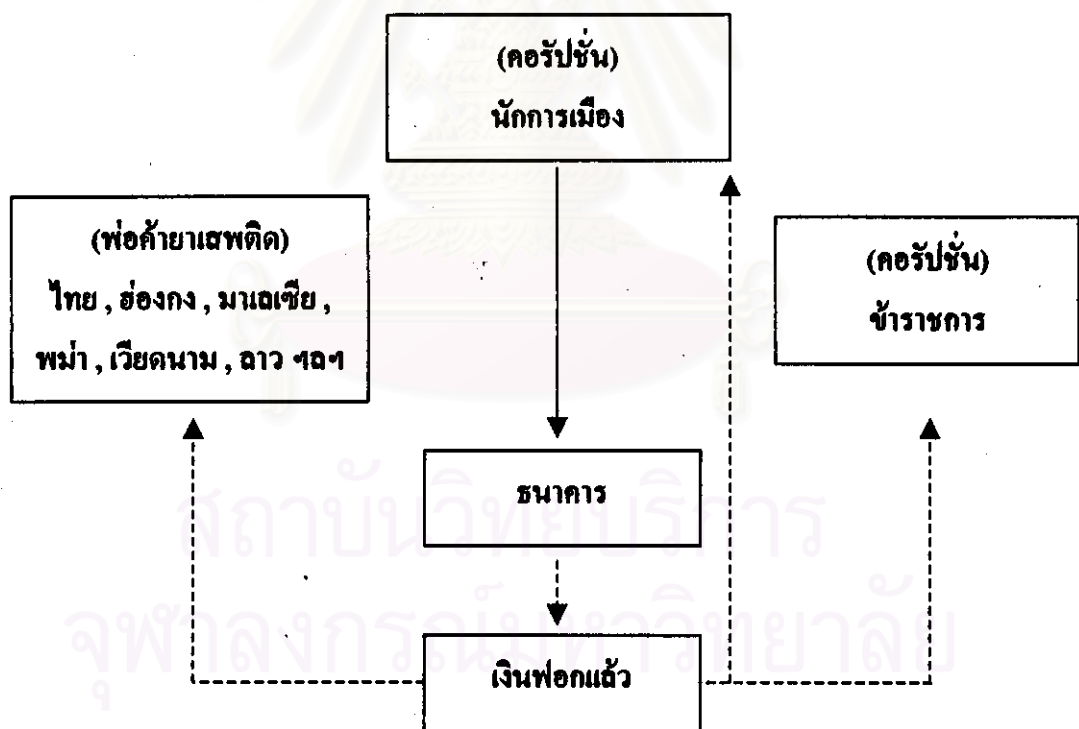
ขั้นตอนของการส่งผู้ร้ายข้ามแดน และรัฐบาลไทยได้ส่งตัวบุคคลเหล่านี้ไปยังสหรัฐอเมริกาในที่สุด นอกจากนี้ ไทยและสหรัฐอเมริกายังได้ให้ความร่วมมือกันตามสนธิสัญญาความร่วมมือซึ่งกันและกันทางอาญา (Mutual Legal Assistance Treaty - MLAT) ซึ่งเริ่มมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2535 ส่วนความร่วมมือในระดับพหุภาคีนั้น สหรัฐอเมริกาได้ให้ความสนใจต่อความคืบหน้าในการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติด และวัตถุประสงค์ต่อจิตและประสาท ปี 1988 ซึ่งการเข้าเป็นภาคีดังกล่าว ประเทศที่จะเข้าเป็นภาคีจะต้องปฏิบัติตามมาตรการต่าง ๆ รวมทั้ง การปฏิบัติในเรื่องต่อต้านการฟอกเงินที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาด้วย โดยประเทศไทยมีกฎหมายซึ่งสามารถปฏิบัติได้เกือบครบทุกข้อ ยกเว้นเรื่องการต่อต้านการฟอกเงิน ซึ่งกฎหมายต่อต้านการฟอกเงินของไทยในช่วงเวลาดังกล่าว ได้อยู่ในระหว่างขั้นตอนการพิจารณาของรัฐสภา ที่ภาครัฐพยาบาลผลักดันให้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการปกปิด หรือเปลี่ยนสภาพทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดให้สามารถนำออกมาใช้ได้ภายในปี พ.ศ.2542 อันจะทำให้ประเทศไทยมีกฎหมายเกี่ยวกับการฟอกเงินออกมามatchingใช้สอดคล้องกับความต้องการของสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ไทยจะต้องออกกฎหมายต่อต้านการฟอกเงินก่อนที่จะเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาดังกล่าว ซึ่งต่อมา “พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการปกปิดเปลี่ยนสภาพทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด” ก็ได้กำหนดออกมามatchingใช้เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ หลังจากถูกนำเสนอเข้าสู่สภาผู้แทนราษฎรในกลางปี 2538

จากข้อมูลดังกล่าว จะเห็นว่า ปัญหาเสพติดซึ่งเป็นเรื่องใหญ่และร้ายแรงสำหรับสหรัฐอเมริกา ทำให้สหรัฐอเมริกาคิดหาวิธีการที่จะสามารถนำมาใช้ต่อสู้กับขบวนการค้ายาเสพติดให้ได้ผลที่สุด ซึ่งวิธีการหนึ่งก็คือ การสกัดกั้นการฟอกเงิน และเมื่อการปราบปรามการฟอกเงินเป็นเครื่องมือที่จะใช้เล่นงานขบวนการค้ายาเสพติด ไม่ให้ได้รับผลประโยชน์อันมีพึงได้จากการค้าสิ่งผิดกฎหมาย ด้วยเหตุนี้ สหรัฐอเมริกาจึงเข้ามามีบทบาทในการประสานและผลักดันประเทศต่าง ๆ ให้มีกฎหมายปราบปรามการฟอกเงิน ซึ่งไทยก็เป็นประเทศหนึ่งที่ถูกดึงเข้ามาสู่แรงผลักดันนี้ แต่อย่างไรก็ตาม ก็เป็นความต้องการของไทยเองอีกส่วนหนึ่งที่ต้องการจะมีกฎหมายลักษณะนี้ออกมามatchingใช้ภายในประเทศเช่นกัน เนื่องจากจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติเป็นอย่างมากในการปิดกั้นหนทางขบวนการหาเงินนอกระบบ ซึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในประเทศได้

ในเรื่องการสกัดกั้นการฟอกเงินนี้ รัฐบาลสหรัฐอเมริกาคณะหนึ่งกว่าจะมีความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดกับประเทศต่าง ๆ ที่เป็นศูนย์กลางทางการเงิน ความร่วมมือดังกล่าวจะรวมถึงการแลกเปลี่ยนทางยุทธวิธีที่จะต่อสู้ด้วยวิธีการใหม่ ๆ และสถาบันซับซ้อน ที่ขบวนการฟอกเงินคิดหาวิธี

ใช้เพื่อหลีกเลี่ยงมิให้ถูกจับได้ เช่น การใช้เครื่องมือทางการเงินอย่างหลากหลายผ่านสถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคาร และการจัดตั้งบริษัทบังหน้า นอกจากนี้ จากอนุสัญญาของสหประชาชาติที่ออกมาเมื่อ ค.ศ.1988 ซึ่งมีประเทศต่าง ๆ ประมาณ 100 ประเทศ ลงนามเป็นอนุสัญญาที่ว่าด้วยการต่อต้านการค้ายาเสพติดและยาที่เป็นอันตราย ยังได้ระบุให้ประเทศผู้ลงนามจะต้องกำหนดให้การฟอกเงินเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย และจะต้องยกเลิกความลับทางธนาคาร เพราะเป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนเรื่องการฟอกเงิน ซึ่งในแนวคิดเรื่องนี้ นับว่าสหรัฐอเมริกามีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการผลักดันให้มีการกำหนดดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อที่จะบังคับให้ระบบการเงินของขบวนการค้ายาเสพติดที่มีการโยกย้ายทรัพย์สินถูกเปิดเผยออกมา และจะทำให้เกิดการจับกุมตัว รวมถึง มีการริบทรัพย์สินของผู้กระทำผิดได้ในที่สุด

วงจรฟอกเงินผ่านธนาคาร



- > เงินที่ได้จากการค้ายาเสพติด คอร์รัปชัน เอาไปฝากธนาคาร
 - - - -> เงินที่เบิกผ่านธนาคารเป็นเงินที่ถูกกฎหมาย

ที่มา : พิเชียร คุระทอง, 108 วิธีฟอกเงินโจรสลื่อนอก, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติชน, 2539.

ประวัติผู้เขียน

ร้อยตำรวจเอก อภิรัฐ พุ่มกุมาร เกิดวันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ.2513 ที่จังหวัดนครปฐม สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีรัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต (รปบ.ตร.) จากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ (นรต.รุ่นที่ 47) ในปีการศึกษา 2536 ปริญญาโทสังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชญาวิทยา และงานยุติธรรม คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในปีการศึกษา 2541 โดยเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ.2539 ปัจจุบันรับราชการตำรวจ ตำแหน่ง รองสารวัตร แผนกทะเบียนพล กองกำกับการกำลังพล กองบังคับการอำนวยการ กองบัญชาการตำรวจนครบาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย